

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek pesebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

OBSODBA DR. MAČKA

Državno sodišče za zaščito države je obsodilo dr. Mačka zaradi zagrebskih punktacij na tri leta strogega zapora

Beograd, 29. aprila. Ob 10.30 dopoldne je državno sodišče za zaščito države proglasilo razsodbo v procesu proti zagrebškemu odvetniku dr. Vladimirju Mačku. Razsodbo je prečital in proglasil v imenu Nj. Vel. kralja predsednik senata Vasa Petrovič. Sodišče je spoznalo, da je dr. Vladimir Maček kriv, da je v času od 5. do 7. novembra lanskega leta v Zagrebu s svojimi prijatelji izdelal, podpisal in zamenjal z gotovimi osebami znane zagrebske punktacije, ki zahtevajo, naj se naša država v državnopravnem pogledu povrne v stanje pred 1. decembrom l. 1918, s čemer je zagrešil zločin po čl. 3 zakona o zaščiti države in se zato kaznuje na tri leta strogega zapora.

Herriotov uspeh

Francosko-ameriško sodelovanje za ohranitev miru — Ureditev vojnih dolgov po svetovni gospodarski konferenci

Washington, 29. aprila. Herriot je večer odpotoval v New York, kjer se bo danes vrnil za povratek v Francijo. Pred njegovim odhodom je bil izdan skupen komuniké Roosevelt in Herriota o poteku njihovih razgovorov, ki ponovno poudarja, da bo Amerika tudi v bodoče sodelovala s Francijo in ukrenila vse potrebno za obnovo svetovnega gospodarstva, ni bilo še nikoli francosko-ameriško sodelovanje za ohranitev miru, ki naj bi pospešilo enakomerno razorožitvenost in ustalil denarne razmere, v atmosferi splošne negotovosti bolj potrebno kakor sedaj. Že v prejšnjih komunikéjih se je trdilo, da sta Roosevelt in Herriot odkrito in prijateljsko izmenjala misli o vprašanju vojnih dolgov. Ka. ki sklepi o tem niso bili sprejeti, vendar pa sta oba državnika menila, da so bili ti razgovori zelo važni za nadaljnji potek pogajanj, ki se bodo nadaljevala med Washingtonom in Parizom.

Roosevelt je podaril Herriotu svojo fotografijo s posvetilom. Herriot je pri odhodu iz Bele hiše izjavil novinarjem, da je treba ustvariti zvezo med sinovi izjave o neodvisnosti in sinovi deklaracije o človeških pravicah.

Washingtonski razgovori so zbudili vtis, da hoče predsednik Roosevelt združiti vprašanje vojnih dolgov s splošnimi svetovnogospodarskimi vprašanji. Roosevelt je bil sicer pripravljen takoj dovoliti odgoditi 15. junija zapadlih plačil, da se da londonski gospodarski konferenci možnost pripraviti celotno ureditev neresenih vprašanj, nakar bi se potem začela pogajanja med Zedinjenimi državami in dolžniki, toda kongres se ni pripravljen za ta odločilen ukrep. Zato kaže komuniké Bele hiše, ki pravi, da pričakujejo Zedinjene države plačilo 15. junija zapadlih obrovov, da mora predsednik Roosevelt še računati z odporom demokratov. Senat je kljub temu sprejel predlog, ki pooblašča Roosevelta, da sme prevzeti v plačilo tudi srebro

do višine 200 milijonov dolarjev, kar pomeni toliko kakor dovoljenje skoraj 30 odstotnega popusta dolžniškim državam. Ta senatov sklep kaže, da ne stoji več v vprašanje vojnih dolgov na tako nepristopnem stališču, kakor ga je zavzemala republikanska stranka.

Kakor javljajo v Beli hiši, bo vprašanje vojnih dolgov prišlo v razpravo šele po svetovni gospodarski konferenci. Kot prva ameriška delegata na svetovni gospodarski konferenci v Londonu bosta bržkone imenovana pomožni državni tajnik Moley in senator Fittmann, predsednik senatskega zunanjega odbora.

Herriot optimist

Pariz, 29. aprila. A.A. Iz Washingtona poročajo, da je izredni francoski delegat na preliminarni gospodarski konferenci v Washingtonu Herriot izjavil novinarjem, da se je razgovorjal s predsednikom Rooseveltom o sklenitvi carinskega premirja med Zedinjenimi državami in Francijo. O tem načrtu, je rekel Herriot, bomo morali še govoriti in ga izdelati v vseh podrobnostih.

Glede na svoje razgovore z Rooseveltom o carinskih tarifah, razorožitvi in varnosti je Herriot izjavil: Mislim, da je Rooseveltova ideja o razširjenju Briandovega - Kelloggovega pakta velike ideje in da je neobhodno potrebno, da se ta paket razširi in da se njegova določila bolj precizirajo. Predsednik Zedinjenih držav je v veliki meri doprinesel k ohranitvi svetovnega miru s svojim delom v tej smeri.

Herriot je na koncu naglasil, da so washingtonski razgovori velike koristi za bližnje gospodarske konference v Londonu. Svojo izjavo je zaključil z besedami: Odhajam iz Zedinjenih držav v zelo optimističnem razpoloženju in vam lahko rečem, da sem tu pri vseh svojih prizadevanjih izel srečne roke.

gleškemu razorožitvenemu predlogu. Mačarski predlogi so glede problema o vojaških formacijah slični nemškimi, avstrijski predlogi pa zahtevajo predvsem, naj se Avstriji zaradi njenega zemljepisnega položaja in zaradi okoliščin, da razpolaga njene sosedje s stotisoči izvežanih rezervistov, poviša njen vojaški kontingent, predviden v angleškem načrtu, vsaj od 50 na 60 tisoč mož.

Takoj po zaključku včerajšnje seje glavnega odbora razorožitvene konference, je ameriški delegat Norman Davis odpotoval v London, da se udeleži seje odbora pripravljalnega odbora svetovne gospodarske konference, ki se sestane danes popoldne. Zenevski politični krogi sodijo o včerajšnji seji, da je bila razprava prav za prav le akademskoga značaja, ker še vedno ni rešeno vprašanje o mednarodni varnosti, o katerem bodo odločale Zedinjene države. Sodeč po včerajšnjih izjavah Normana Davisa bo washingtonska vlada podpirala strogi sistem oborožitvene kontrole. Šele, ko bo padla odločitev o varnostnem problemu, bo mogoče definitivno sklepati tudi o efektivnih oboroženih silah posameznih držav. Splošno sodijo, da se Amerika vedno bolj približuje francoskemu stališču ter da tudi Francija že nekoliko popušča, tako da je pričakovati, da bo prišlo do sporazuma med Francijo, Ameriko in Anglijo, kar bi pomenilo veliko pridobitev za ženevska razorožitvena pogajanja.

Program binkoštnega izleta JS

Kakor smo že obširno poročali, priredi tudi letos JS svoj obilnat izlet na morje, ki se ga gotovo udeležijo prav veliko število našega občinstva, saj ti izleti spadajo med najprijaznejše in tudi najzabavnejše naše izlete. Letošnji izlet ima pred dotedanjimi to prednost, da si izletniki ogledajo samo manj znane kraje in otoke, zlasti pa Vis je prav sredi sinjega Jadrana. Izlet bo trajal polnih pet dni po naslednjem programu:

Sobota, 3. junija: Odhod iz Ljubljane z vlakom ob 13.55 uri. Nedelja, 4. junija: Prihod v Split ob 7.20 uri. Pred prihodom v Split je iz postaje Labin krasen razgled, ki postaja vedno lepši in lepši, dokler se končno ne dosepe do Kaštel stari. Od tu je videti vso kaštelansko rivijero, Trogir, otoke Brač, Solta, Čiovo, v ozadiju pa Hvar in morje. Na kopnem sta Kozjak in Mosor planina, kateri čuva starodavna trdnjava Kliš, rezidenca junaških Subićev. Po prihodu v Split je zajutrek v kavarni na novi obali. Ob 7.45 uri je odhod iz Splita v Komizo s parnikom. Kosilo na parniku. Parnik potuje iz Splita v Supetar, Omis, Jelsa, Bol, Starigrad in Hvar, kamor pripeje ob 17.30 uri. Od tu nadaljuje pot proti Komizi, kamor pridemo ob 21.30 uri. Večerja in prenočišče v hotelu.

Ponedeljek, 5. junija: Ogled mesta, lovarne aerdin, Bišev (modra špilja), kopanje, izleti po želji. Popoldne kosilo. Po kosilu odhod na Vis z motornim čolnom ali jadrnico. Vis. Ogled mesta in njegovih znamenitosti, spomenik bitke na Visu, kopanje. Skupna večerja. Prenočišče na Visu.

Torek, 6. junija: Zjutraj ob 5. uri odhod na Hvar. Ob prihodu zajutrek, razmeščanje po hotelih. Ogled mesta in njegovih znamenitosti. Skupno kosilo. Po kosilu ogled okolice. Skupna večerja in zabava. Prenočišče na Hvaru.

Sreda, 6. junija: Odhod iz Hvara v Split, kamor dospemo ob 8.15 uri. Po zajutku ogled mesta. Znamenitosti: Marjan. Po volji kopanje. Skupno kosilo ob 12. uri. Ob 14.22 uri odhod iz Splita za Ljubljano. Ob 3.31 uri prihod v Karlovac. Ob 3.52 uri odhod iz Karlovca in prihod v Ljubljano ob 8.45 uri dne 8. junija 1933.

V primeru z daljavo so tudi stroški zanj v resnici minimalni, saj je cena za prvi prevoz le 950 Din, za drugi 850 Din, a podmladek plača le 500 Din. Kdor se prijavi, plača četrtino takoj, drugo četrtino do 10. maja, ostalo polovico zneka pa do 25. maja. Prijavitelj se mora najmanj 100 oseb, kar se pa gotovo tudi zrodi, saj je polovico tega števila že doseženo. Po 25. maju dospelih prijavi gotovo ne bo mogoče več upoštevati, sedaj pa prijave še sprejema pisarna JS v Gledališki ulici 8.

Pozdravljeni, oznanjevalci miru!

Ljubljana, 29. aprila.

Vodstvo Rdečega križa si je zbralo letos naše mesto za svojo glavno skupščino. Prvič v zgodovini Ljubljane zboruje ta največja, ves svet obsegajoča človekoljubna organizacija pri nas, kar moramo smatrati za največjo priznanje in počastitev našega dela na humanitarnem polju. Samo v naši držvi ima RK nad 53.000 članov in samo v območju ljubljanskega oblastnega odbora obsega že 78 krajevnih edinic. V RK je pa združenih po vsem svetu 51 držav in število članstva presega že 35 milijonov. Vsi ti milijoni bodo zvedeli za nas in našo Ljubljano, zato pa dela Ljubljana prav, da izkaže zastopnikom tako mogočne organizacije svoje spoštovanje tudi na zunaj.

Iz vseh banovin se zbera te dni delegati RK v Ljubljani. V naši državi je že 1200 odborov RK in samo v vojski je nad 10.000 članov. Raznih podpor je lani izdal glavni odbor nad 1.600.000 Din, iz fonda za prvo pomoč še posebej poldrugi milijon, raz n tega pa so oblastni odbori izplačali še nad en milijon Din, med njimi ljubljanski

156.000 Din, razdelili so pa tudi mnogo obleke in obutve ter podprli tako nad 4000 revežev. Za otroke je žrtvoval RK nad 150.000 Din, za prehrano prebivalstva v pasivnih krajih pa blizu poldruga milijona in 117 vagonov hrane za ljudi ter 9 vagonov krme za živino. Z nabranim denarjem je pa centralni odbor RK kupil še 400 vagonov hrane za ljudi in 300 vagonov za živino. Nad 4000 mladih pionirjev ljubljani do bližnjega je obiskovalo samaritanske tečaje in blizu 5000 bolnikov se je doslej zdravilo v zdravilišču RK v Vrnjački banji. RK ima v skladiščih v Beogradu, Nišu, Sarajevu, Bitolju in v Ljubljani ogromne množice najrazličnejših priprav, zlasti pa posteljnine za primer velike nesreče.

Ko pozdravljamo v naši sredi požrtvovalne oznanjevalce miru in tolažnike trpečih in jim želimo pri njihovem vzvišenem delu čim več uspehov, izražamo iskreno željo, da bi ta človekoljubna ustanova nikoli več ne bila poklicana pobirati po krvavih bojnih poljanah strašne žetve vojne furije.

I. pokrajinski zlet SKJ

V zletni pisarni in po zletnih odsekih je delo v polnem razmahu

Ljubljana, 29. aprila.

Bliža se naš veliki praznik, na katerega se z vso intenzivnostjo pripravljamo ne le jugoslovensko, temveč celokupno slovansko sokolstvo. Na zletu bo pokazalo sokolstvo ponovno narodu svojo moč in veličino, dokazalo pa bo tudi, da je ni sile, ki bi ga ovirala v njegovem mogočnem pohodu v korist naroda, domovine in človečanstva.

Na zletišču, ki bo na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola v Tivoliju, je nastalo živahno vrvenje, delavci, ki jih je stavila mestna občina zletnemu odboru iz vrst brezposelnih na razpolago, so zaposleni s planiranjem, tesarji mojstri pa medsebojno tekmujejo, kdo bo prej dovršil prevzeto delo. — Po pogodbi mora biti telovadišče do 20. maja izgotovljeno in izročeno svojemu namenu.



Zletni znak, delo akad. kiparja A. Dolinarja Beograd

V zletni pisarni in v vseh ostalih ljubljanskem Sokolu odmerjenih prostorih v Narodnem domu, se vrše dnevno permanentne seje zletnih odsekov, ki sestavljajo celotni program do najmanjših podrobnosti.

Finančni odsek (predsednik br. dr. Fran Pavlin) in gospodarski odsek (predsednik br. Leo Čebular) delujeta vzporedno in iščeta novih virov, da se doseže za vsako ceno aktivnost zleta. — Prva pošiljatev zletnih znakov dospe prihodnji teden v Ljubljano ter se bo pričelo takoj z razprodati istih v zletni pisarni v Narodnem domu (vhod z Bleiweisove ceste). Želeži je, da si članstvo in vsi udeleženci po možnosti čimprej nabavijo zletne znake, to pa iz dveh razlogov: 1. da se prepreči naval na pisarno v zadnjih predzletnih dneh in 2. da se finančnemu odseku omogoči redno in nemoteno poslovanje.

Cena zletnemu znaku za članstvo je Din 25.—, za naraščaj Din 10.—, Zletni znak bo nudil naslednje ugodnosti: 1. brezplačen vstop k medzletnim telovadnim tekmam v dneh 25., 26. in 27. junija; 2. prost vstop na pozdravni večer na Taboru dne 27. junija; 3. prost vstop h glavnim telovadnim nastopom v dneh 28. in 29. junija; 4. izposloval se bo tudi prost vstop v deželni muzej. — Izvenljubljansko članstvo pa bo imelo na podlagi zletnega znaka pravico do brezplačnega skupnega prenočišča in do voznih olajšav. Telovadeče članstvo in naraščaj brezplačno, ostalo članstvo pa četrtinsko vožnjo; izdane bodo tudi še posebne železniške legitimacije, ki bodo morale biti za povratek žigosane od zletnega odbora.

Prireditveni odsek (predsednik dr. Ciril

Pavlin) je med najvažnejšimi odseki in kot tak glavna opora finančnemu; v glavnem bo njegovo delo osredotočeno na veseličnem prostoru veleselja, kjer se bodo vršile 27., 28. in 29. junija velike narodne veselice z raznimi prireditvami.

Železniški odsek (predsednik br. Miroslav Gregorka) vrši z vso intenzivnostjo važno delo, polno odgovornosti, vsaj je poleg natrpanih rednih vlakov pričakovati mnogo posebnih vlakov iz vseh delov naše krajevine in iz Čehoslovaške.

Rediteljski odsek (predsednik br. Milko Krapež) je po številu posvem naravno najmočnejši; v odseku je zbranih nad 400 bratov, ki bodo vršili v predzletnih in zletnih dnevih naporno in odgovorno rediteljsko službo. Odsekovi izvrševalni odbor ima že sestavljen točen načrt. V nedeljo 14. maja ob 11. uri bo informativen sestanek vseh v odseku sodelujočih bratov, in sicer na zletišču samem.

Stanovanjski odsek (predsednik Drago tin Šebenik) je v permanenti ter ima v vsakem okraju svoj pododsek, skupaj 11 po številu. Članstvo bo nastanjeno po ljubljanskih in okoliškiholah; odsek si je zagotovil po vseh ljubljanskih hotelih čim največ sob, naravno, da apelira tudi na privatnike za prepustitev prenočišč, deloma brezplačnih, deloma po krajevno običajni ceni.

Prehranjevalni odsek (predsednik br. Ciril Majcen) bo poskrbel za dobro in zadostno prehrano telovadečega članstva in naraščaja na zletišču. Cena obedu za članstvo je določena na Din 8.50, za naraščaj Din 6.50; jedilni pribor in skodelico — najbolj vojaško s pokrivalom, ki služi obenem za krožnik — si bo moral prinesiti vsakdo s seboj. Odsek bo odredil, da bodo po vseh ljubljanskih restavracijah in gostinlah enotne cene, ki bodo morale biti vidno razobešene in se bo v tem pogledu vršila stroga kontrola.

Tajniški odsek (predsednik Stane Flegar); člani tega odseka so porazdeljeni v ostale odseke kot tajniki, odnosno kot zapisničarji; predsednik odseka pa zavzema mesto glavnega tajnika v zletnem odboru.

Razstavni odsek (predsednik France Ahčin) zbira gradivo za razstavo, ki bo vsebovala zgodovino ljubljanskega Sokola od njegove ustanovitve pa do današnjega dne. Razstava bo na veleselju.

Casnikarski odsek je v stalnih stikih z vsemi sokolstvu naklonjenimi časopisi in obvešča javnost o zletnih pripravah.

O delovanju gradbenega in zletnega odseka smo že poročali. Točen spored vseh izletov izide v »Zletnih navodilih«.

Sprejemni odsek (predsednik br. Janko Bleiweis-Trsteniški) in zdravniški odsek (predsednik dr. Ivan Jenko) sta tudi že sestavila svoj program, začela pa bosta posloovati tik pred zletom. Glavna ambulanca bo na zletišču v bivšem kinu Tivoli, kjer bodo imeli bratje zdravniki permanentno (dnevno in nočno) službo.

Dne 25. maja pa priredi »Ljubljanski Sokol« sokolski tabor v Vižmarjih s sodelovanjem »Glasbene Matice«, naslednice »Narodne čitalnice« kot spominsko proslavo narodnega tabora, ki se je vršil istotam 17. maja 1869. Istotako razvije sokolsko društvo v št. Vidu svojo zastavo. — Po taboru bo javen telovadni nastop ljubljanskega sokolskega okrožja na letnem telovadišču v št. Vidu. Več o tej prireditvi, ki je zamišljena v najširšem obsegu, prihodnjč.

Razorožitvena pogajanja

Nemčija obnavlja svojo staro zahtevo po enakopravnosti v oborožitvi — Sporedna akcija Avstrije in Madžarske

Zeneva, 29. aprila. Ker je predsedništvo razorožitvene konference sklenilo, naj glavni odbor konference nadaljuje svoje delo kljub predlogu ameriškega delegata Normana Davisa, da bi se razprava odgodila o l. delu angleškega razorožitvenega načrta, ki se tiče vprašanja o mednarodni varnosti, se je večeraj popoldne sestal glavni odbor, da nadaljuje razpravo o drugem delu angleškega načrta, ki govori o razorožitvi.

Glavni odbor je sprejel VII. člen načrta, po katerem se sporazumejo prizadele države, da bodo omejile svoje oboroževanje po smernicah razorožitvene pogodbe, kakršna naj bi se sklenila na razorožitveni konferenci. Sledila je razprava o efektivnih oboroženih silah.

Ameriški delegat Norman Davis je takoj spočetka izjavil, da njegova delegacija ne bo stavila nikakih spreminjavalnih ali drugih predlogov k temu delu angleškega načrta, čeprav bi moral biti po amerškem naziranju nekoliko širši. S tem upa, da bo olajšala skupno delo.

Nato je prečital nemški delegat poslanik Nadolny izjavo, ki so jo vsi delegati poslušali molče in je ni nihče odobral. Nadolny je še enkrat obrazložil glavna načela, ki vodijo nemško razorožitveno delegacijo.

Nemška delegacija je namreč predložila obsežne predloge, ki dokazujejo, da vztraja Nemčija še vedno trdovratno pri svojem znanem stališču glede oboroževanja in efektivnih vojaških sil ter da zahteva še nadalje, da se reducira ali pa popolnoma

ukine steberno oboroževanje. Zanimivo je, da o civilnem katalstvu v teh predlogih ni najmanjše besede. Nemški predlogi vsebujejo staro nemško zahtevo, da se naj upoštevajo takozvane izvršene vojaške rezerve in velike količine orožja in streliva, ki so se nagradile v sosednjih državah. Posebno obširno pa je v njih razložena nemška definicija o vojaških formacijah. Nemški predlogi zavzajajo mnenje, da spadajo k vojaškim formacijam tudi policija in druge milicijske organizacije. Utemeljitev tega kriterija pravi, da so vojaškega značaja le take formacije, v katerih pridobijo njihovi člani popolno vojno izobrazbo, kar se obojeji nemški policiji in drugih nemških milicijskih organizacijah ne da trditi. Končno se poudarja v nemških predlogih, da je bila Nemčiji priznana enakopravnost in da se mora sedaj izvršiti tudi dejansko. Zato je treba dovoliti, da se v Nemčiji uvedejo vse vrste orožja, ki so v rabi v drugi državah in glede katerih velja, da so potrebne za obrambo. V okviru tega se Nemčija tudi ne more zadovoljiti z šmesečno vojaško službo.

Na govor poslanika Nadolnega je odgovoril francoski zastopnik Massigli, ki je izjavil med drugim, da države podpisnice versailske pogodbe s svojimi obveznostmi nasproti Nemčiji niso v zaostanku in je menil, da je nemški zastopnik s svojimi izjavami prekorajčil okvir tehnične razprave.

Razen nemške so predložile tudi avstrijska, madžarska, nizozemska in italijanska delegacija izpreminjavalne predloge k an-

Težak položaj državnih vpokojencev

Občni zbor Društva državnih vpokojencev in vpokojenk v Ljubljani

Ljubljana, 29. aprila.

Društvo državnih vpokojencev in vpokojenk v Ljubljani je bilo sredi v dvorani Delavskega zbora dne 23. aprila. Društveni predsednik g. M. Lalek je otvoril zborovanje s prisrčnim pozdravom razvočih, posebno pa se zasopnilim tiska. Pred prehodom na dnevni red je nazdravil Nj. Vel. kralju in njegovemu domu ter predlagal s navdušenjem sprejeto vdanostno brzojavko.

Odbor je v preteklem letu storil vse, kar je bilo v njegovih močeh, žal pa ni dosegel uspeha, kar žele vpokojenci. Odbor ne zaneda nobena krivda da se položaj državnih vpokojencev ni zboljšal. Vlada odlikanja zdaj vse amandmane, ker se pripravljajo ostanki novega zakona o vpokojencih. Najbolj ogrožajo eksistenco vpokojencev previsoke stanarine. Stradati so se že nekateri navadili, in če ne gre drugod, moreš biti tudi razčepan, toda brez streme ne moreš biti. Najmanjše presegajo 30 odstotkov prejemkov vpokojencev. Zato ni čuda, da vpokojenci nestrpno pričakujejo, da bi se glede stanja kaj ukrenilo. Društvo vpokojencev sodeluje z Društvom stanovalskih najemnikov in s nekaterimi namenskimi organizacijami v akciskem odboru, da se najmanjše znižajo.

Glede izenačenja vpokojencev je društvo tudi storilo vse, kar je moglo in moralo, toda vse akcije so bile zaman, ker se pripravlja kot rešeno, nov zakon. Predmet državnih vpokojencev so pri nas skoraj najnižji v vsej Evropi, toda treba je pač počakati na boljše čase. Vpokojeenci se tudi že dolgo potegujejo za znižano vozno na državnih železnicah, ki bi jim bila z njo zlasti omogočena lažja preskrba cenovnih živil na letnih. Vpokojeenci niso krivi, da je njihova kupna moč tako pade in seveda se kupna moč ne bo zvišala, če jim ne bo dovoljena znižana vozovina.

O težnjah in zahtevah društva je poročal tajnik g. Spondo. Najprej se je spomnil 45 v preteklem letu umrlih članov, ki so zborovali počastili njihov spomin. Odbor je porabil vsako priložnost za deputacije, spomence in resolucije, odločno se je zavzel zlasti za odpravo nesocialnega kulturnega ali pa da bi se vsaj odmerjal vpokojencem le od osnovne in položajne plače. Prej so jim odmerjali kuluk od celotnih pokojninskih prejemkov, prejšnji mesec je pa ministrstvo odredilo, da se jim bo od sled odmerjal kuluk le od osnovne položajne plače. Razmere glede izplačevanja pokojnin so se zdele zboljšale.

Glavne zahteve vpokojencev gredo, razen zahtev po splošnem zvišanju pokojnin, za to, da se takoj vsaj delno izvršijo prejemki starovpokojeencev, da bi se pokojnine redno izplačevale, da bi dobili državni vpokojenci polovično vozovino in da bi se pokojnine nakazovale takoj po vpokojitvi. Pred meseci je finančno ministrstvo ukinilo izplačevanje pokojnin našim vpokojencem v inozemstvu. Društvo se je poskušalo urediti zadevo tako, da prejema naša vpokojenci pokojnine preko pooblaščenec, bivajočih v naši državi. V preteklem mesecu je društvo predložilo finančnemu ministrstvu spomence, da bi prejeli naša vpokojenci, ki imajo otroke rokovalske vajence, nobinske doklade tudi za nad 16 let stare. Finančni direktorji je bila predložena prošnja, naj bi pospešila izplačevanje pokojnin zlasti po vpokojitvi, ker čakajo nekateri vpokojenci več mesecev na prve pokojninske prejemke, in da naj bi obveščala, kadar se vpokojencu ustavi osebne draginske doklade, da imajo privedi deti prihodnje priprave.

Mariborska podružnica ljubljanskega društva se je ločila od centralne in preselila v samostojno društvo, vendar je pa 86 vpokojencev iz Maribora še organiziranih v ljubljanskem društvu. Iz poročila blagajnika g. Debeljaka je razvidno da so znašali dohodki 82.177 Din, izdatki 48.330 Din, imovina torej znaša 33.847 Din. V preteklem letu je pristopilo 222 članov, umrlo jih je 45, zaradi neplačane članarine je bilo entanih 132. Zdjaj šteje društvo 1272 članov, in sicer v Ljubljani 403, v Mariboru 86, v inozemstvu 20, ostali so pa po drugih krajih.

Vsa poročila in tudi predlog glede razrešitve odbora so bila soglasno sprejeta. Potem je bilo izvoljenih prihodnostnih volitvah 6 namestnikov za prihodnje leto, in sicer g. I. Petrovič, I. Lipoglavsek, L. Penko, Fr. Simič, Fr. Simik in I. Stien. Pri služnostih in si nihče niso oglašali besedi. V zaključnem govoru je predsednik naglasil, da težkih razmer, v katerih žive vpokojenci, niso zakrivali odlobojuči čini, tudi na pristojnih mestih, nego je to povzročila splošna gospodarska depresija. Vendar se pa morajo vpokojenci tudi zavedati, da si morajo pomagati v prvi vrsti sami in da se morajo zato bolj okleniti svoje organizacije. Če prebrodimo kritično čase, bo treba takoj vpokojencem zvišati pokojnine. Predsednik je še naglasil, da je treba ustanoviti zvezo organizacij državnih vpokojencev za vso državo.

Ob dveh operah preteklega tedna

Samson in Daila — Drugo gostovanje Marija Šimenca

Ljubljana, 29. aprila.

Operna uprava je naznanila, da se upr. zori Saint-Saënsova opera »Samson in Daila« zadnjič v sezoni. Ze zadnjič? Saj je bila premiera šele 23. marca t. l. Umetniška mora torej izgnati z repertoarja, a vesele konfliktne nemške, madžarske ali dal. matinske pasme bodo lahko rezgetali dalje... Človek bi moral postati žalosten nad tem dejstvom, če bi se ne zavedal, da je in da je bilo po vsem svetu vedno tako: ljudstvo se hoče le zabavati in smejati. Umetnost in lepota mu ostaneta Hekuba...

Pa sem si šel za slovo še zadnjič poslušati in gledati »Samsona in Dailo«. In sem bil prav prijetno presenečen. Predstava je po premieri kvaletitno vzrasla, dasi je bila že prvič prav dobra in lepa. Marčec je Samsonovo partijo, težko in naporno, že v 1. dej. skoro izpajpalo, izvrstno obvladal, jo povsili izdatno popolnil, zlasti pa igralski očividno pogotil. Partija je znanje malo aktivna, izvedene pasivna in asekstna. Marčec je dal Samsonu zdaj dramatičnost s prav okusno podčrtanostjo čustvenega in srčnega valovanja. V mimiki, pogledih, gestah in vsem držanju je prav dobro izražal razčlenost svojega čustva. V 1. in 2. dej. naravnost odlično. Marčec se ni razvil igralske, a s poslednjim svojim Samsonom je dokazal, da je sposoben lepega razvoja, ki ga dvigne do močne učinkovitosti.

Da je Vilma Thierly-Kavčnikova odlična operna igralka, vemo, in smo ji to redno vrhno priznavali že šestkrat. Njena Hasanaginica, Amneris, Carmen, Selma, Marta, Jaroslava, Santuzza,

Charlotte in Kundry ter še nekatere partije dokazujejo, da tiči v nji zaklad operne tragedije. Zoraj je imela velik uspeh, pet z Dailo. Svojo partijo resnično poje in je sploh opustila posiljevanje glasik, obvladuje vlogo tako v nizkih, žametasto mehkih legah, kakor v srednjih in višjih brez napora ter podaja okusno izenačeno kreacijo. Zlasti pa se je razveseljivo dvignila v 1. in 2. dej. Sceni s svečenikom in posebno s Samsonom je podajala močno, pristno in razigrano, kakor menda še nikoli. In žela je z Marčecem prav vzharno priznanje.

Lep večer smo imeli ob drugem gostovanju popularnega rojaka Šimenca, ki je omogočil po daljšem času pompozno, meyerbeersko in cherubinsko opero »Zidovka«. Gledališče je bilo prav dobro obiskano in občinstvo z vedno dobrodošlim gostom zelo zadovoljno. Šimenec naravno veliki, sladki, dojmivo topli glas, v višji, nah sočen in blesteč, ki zabrusuje razne razvade in šibkejšje prehode, jasna izgovorjava in narurna igra so želi zopet veliki uspehi, ki se je stopnjeval po ogromni ariji koncem 4. dej. do pravečatega viharja in brezkončnih pozivov pred rampo.

V splošnem pa predstava, v naglici le za silo pripravljena, ni bila vzorna. Zlasti so trpeli solisti pod zavlačevanji tempi in pod nerazpoložnostjo, zlasti v prvih dveh aktih. Režija kriči po obnovi. Zbor se že sploh več ne šminka ali pa je diletanški maže...

Fr. G.

Trboveljski slavčki na Češkoslovaškem

Trbovlje, 28. aprila.

Sreda 3. maja krenemo naši slavčki na 14dnevno koncertno turnejo na Češkoslovaško, kjer nastopijo v Budjevoicah, Plzni, Prahi, Kladnu, Kral. Hradcu, Olomcu, Moravski Ostravi, Brnu in Bratislavi. Zbor se je tako temeljito pripravil, da bo lahko mirno stopil pred češkoslovaško glasbeno kritiko. Pokroviteljstvo nad turnejo je prevzel naš praški poslanik g. dr. Gribogono, nad posameznimi koncerti pa občine dotičnih mest.

Največje priznanje za organizacijo turnee gre JČ-tigi v Prahi, ki je prevzela ves aranžma in skrb za naše slavčke. Nedavno sta se mudila na Češkoslovaškem dva zastopnika zbora in sicer novinar g. Škodler in učitelj g. Drago Supancič, ki sta uredila in pripravila vse potrebno za turnejo, za katero vlada povsod veliko zanimanje. Na Češkoslovaško odpotuje 75 naših mladih pevcev, 46 jih pa ostane doma. Udeleženci turnee bodo jutri popoldne v Delavskem domu še enkrat temeljito preizkušeni. To bo nekakšna generična skušnja, obenem pa slovo naših slavčkov pred odhodom na turnejo.

Mladi pevci se bodo vozili v posebnih vagonih in vodstvo turnee bo pazilo, da ne bodo trpeli prebudega napora. Določeni je nekaj dni za počitek, dasiravno nastopijo nad 20krat. V prostem času si bodo mladi pevci ogledali lepote in zanimivosti bratske države. Prepričani smo, da bo češkoslovaška javnost z odprtimi rokami sprejela naše mlade pevce in da bo z njihovim petjem zadovoljna.

Na svoje slavčke se Trboveljani po pra-

Slovenska pevka v Badenu

Ljubljana, 29. aprila.

Gospodična Anita Mezetova, absolventka ljubljanskega konservatorija, ki je z izrednimi uspehi nastopala na odru naše opere (v »Carmen« in »Robinsonadi«) kot solistka in opetovano v Ljubljani in Beogradu kot koncertna pevka, nadaljuje svoje pevke študije na Dunaju, in sicer pod okriljem ljubljanskega Dramatičnega društva.

Nedavno je gđ. Mezetova nastopila na koncertu v Badenu, znanem zdravilišču pri Dunaju. »Badener Zeitung« (štev. 29) je poročala:

»Glasbeni direktor Wiesmann je predstavi na posebno presenečenje zelo mnogoštevilnega občinstva mlado jugoslovansko pevko, Anito Mezetovo, ki biva sedaj kot učenka znane pevke mojstrice gospe prof. Rado-Danieljeve v študijske namene na Dunaju. Lepa, mlada dama ima lep, zvonk mladodramatski sopran, ki očituje v višjih legah naravnost čudovito glasovno toploto in blestečo silo. Pela je z dovršenim muzikalnim čutom vodno arijo iz »Mignone«, arijo iz »Butterfly«, nakitno arijo iz »Fausta« in kot vzharno zahtevan dodatek še eno arijo iz Gounodove opere. Čutili smo, da poslušamo ne le zelo nadarjeno, nego tudi

skrajno mizarijno pevko, ki pojde prav gotovo uspešno k svojemu cilju.

Nadejamo se, da Mezetova ne ostane v tujini, nego v domovini.

Strelska družina v Škofji Loki

Škofja Loka, 28. aprila.

V nabito polni mestni posvetovalnici se je vršil 8. moči ustanovni občni zbor strelske družine za Škofjo Loko, ki bo po prijavah sodeč, med najagilnejšimi organizacijami v mestu. Lovce, rezervne oficije in ostale strelce sta uvodoma kar najpričnejše pozdravila vodja strelske izpostave svan Legat in podpolkovnik Markulj, ki je v vnešenih besedah orisal lepe smote strelske družine, osnovane po načelih jugoslovanske enotnosti in bratske skupnosti vseh onih, ki imajo veselje do streljanja. Po razmotritvi pravil so se vršile takoj volitve, ki pa so se zaradi štirih predlaganih list nenavdno do g. zavlekle. Končno se je izglasoval prvi list — 47 članov — in drugo isto — 56 članov — sporazum, ter so bili izvoljeni v odbor: davčni nadpoveljnik Franc Adamič, prof. Franc Jesenovec, industrijec Franc Dolenc ml., jesni trgovec Pavel Hafner, hranilničar uradnik Franc Debeljak, industrijec Joško Vober, podpolkovnik Ivan Marušič in posestnik Valentin Starmar. Pregledniki pa so: sreski nadelnik Ivan Legat, industrijec Franc Heinrichar in organist Josip Matek. Članarina se je določila na letnih 16 Din, ob zaključku pa je bila sprejeta udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju. V strelsko družino se je vpisalo doslej svojih 150 strelcev, pa bo število še naraslo, ker prihajajo z vsakim dnem nove prijave.

Naši najmlajši organizaciji v mestu želimo pri njenem delu čim največ uspehov za napredek naroda in države!

Fotoamaterska predavanja

Ljubljana, 29. aprila.

Ciklus foto amaterskih predavanj prirediti Fotoklub prihodnje tedne, kar pomeni za Ljubljano posebno novost. Predavatelji bodo obdelali vse stroke fotografije in povedali tudi, kaj pričakuje javnost od nje in s čim lahko koristi najrazličnejšim panogam znanosti, narodnemu gospodarstvu in javnemu življenju sploh. Vsa predavanja bodo v kratkih presledkih v dvorani Delavske zbornice z vstopnino le 2 Din, da prireditelji pokrijejo vsaj del stroškov za dvorano. Ze prihodnji turek zvečer predava klubov predsednik Lojze Pengal o portretni fotografiji in žanru, v četrtek 4. maja zvečer govori Karlo Kocjančič o krajski fotografiji, drug itorek, to je 9. majnika zvečer bo pa razpravljaj Viktor Vodisek o sportni in reportažni fotografiji, Ante Gaber pa o fotografiji-pomočnici domoznanstva. Ze za ta predavanja je pripravljenih preko 300 diapozitivov samih najboljših amaterjev Iva Ggale, Avgusta Ivančiča, Karla Kocjančiča, Petra Kocjančiča, Anteta Kornica, Karla Pečenka, Lojzeta Pengala, Alberta Staržika, Cveta Svigilja, Viktorja Vodiška itd. Za predavanja so izbrani le vzorni posnetki, ki pričajo, kako je tudi najprostejši motiv mogoče posneti originalno in slikovito, da dobi umetniško cen.

Takšna javna serijska predavanja o fotografiji so za Ljubljano absolutno novitet in hočejo pokazati, kako široko delovno področje ima s priprtimi tehničnimi sredstvi fotoamater. Obenem naj pa ta predavanja dokažejo fotoamaterjem in javnosti sploh, da smo tudi pri nas že preživeli dobo dolgočasne šablone ter se z vso vmeno pripravljamo, da koristimo na vseh poljih narodnega napredka. Predavanja pa ne bodo zanimiva samo za amaterje, temveč tudi za široko javnost, ker bomo spoznali, da je naša domovina s planinami in vasmii ter kotički naših starih mest mnogo lepša, kakor so nam jo predčevala dosejda navadne razglednice in albumi. Mnogo lepota so nam najboljši amaterji šele odkrili, zato pa ni več dolgo časa, ko bomo tudi pri nas o lepota, zanimivostih in znamenitostih domovine publicirali tako delo, s kakršnimi se ponaša inozemstvo. Fotoklub gre s temi predavanji tudi v druge kraje ter se prav rad odzove vabilom z vseh strani.

Razstava

škofjeloških mizarjev

Škofja Loka, 27. aprila.

V Ogorčevih hiši in pa v dveh učnih sobah stare deške šole so otvorili mizarji škofjeloškega združenja obrtnikov preteklo nedeljo svojo razstavo, ki je loški mizarjski obrti v čast in ponos. Razstavljene pisarne, spalnice in jedilnice kažejo brez besed, da je stari sloves loških mizarjev popolnoma upravičen in zaslužen in da se naš obrtniki brez skrbí lahko kosajo ljekotni. Ledelki so elegantno, praktično in solidno izdelani, so tedaj na oko prijetni in lepi in pa še zelo poceni. Čitamo številke, o katerih si ne bi mogli misliti, da kupmo lahko toliko dobro in pripravnno izdelanih kosov pohištva.

Prvenstveno mesto zavzema gotovo predsednik združenja Ivan Lotrič, ki je razstavil črno politirano hrastovo jedilnico, in pa Ivan Okorn s svojo res lepo spalnico iz kamanske breze. Sedniji je razstavil še posebej servizno mizo iz ebenovine in pisalno mizo v enaki izdelavi ter kompletno hostovno in orehovo spalnico. Nič manj ambicioznosti in napredka niso pokazali ostali razstavljalci, od katerih naj omenimo Jurija Bogataja iz Stare Loke, ki je izdelal kuhinjsko kredenco; Jožeta Oblaka, ki razstavlja orehovo spalnico; in Jožeta Jemnika s hrastovo spalnico. Vseh razstavljenih kosov je čez 50 in je pogled na razstavljene prostore res učinkovit. V podkrepitev razstave je na vlogel 49 vzorcev furnirja, vseh barv in tehnik. Pozornost vzbuja iz vseh vrst lesa sestavljena slika mizarjske delavnice, ki jo je naredil pomočnik Bergant iz Stare Loke.

Razstava, ki je najlepši dokaz obrtniške delavnosti, je imela doslej, zlasti pa v nedeljo izredno velik obisk in se je nekaj stvari že prodalo. Odrpota bo do 1. julija in se bo sproti izpopolnjevala z novimi izdelki mizarjskih delavcev.

Združenju, še posebej mizarjem, odseku — na posebnem zasedanju iskreno čestitamo in upamo, da bo snalo pritegniti, v svoj krog tudi one mizarjske mojstre, ki jih na tej razstavi pogrešamo, a vemo, da so mogoče na svojem mestu. Obisk razstave — vstop prost — vsem zanimivcem najtopleje priporočamo!

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 29. aprila: Izpreobrnitev Ferdia Pištore. Premiera. Red B.

Nedelja, 30. aprila: Ob 20 uri: Izpreobrnitev Ferdia Pištore. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 1. maja: Dneve z zelenimi klobuki. Red C.

Torek, 2. maja: Zapreto.

Opozarjamo na nocojšnjo premijero v ljubljanski drami, uprizorili se komedija češkega pisatelja Langerja »Izpreobrnitev Ferdia Pištore«. Glavni moški vlogi imata g. Cesar in Kralj. Režija je prof. Šestova. Predstava je za red B.

V nedeljo 30. t. m. zvečer ob 20. uri je v drami prva repriza češke komedije »Izpreobrnitev Ferdia Pištore«. Za ropmizo veljajo znižane dramske cene.

»Dane z zelenimi klobuki«, izredno zabavna komedija, ki obravnava usodo starih devic, se ponovi v ljubljanski drami v ponedeljek 1. maja zvečer za red C.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sobota, 29. aprila: Manon. Red D. Na čast udeležencev kongresa Rodčega kniža. Nedelja, 30. maja: Ob 20. uri: Pri belem konjičku. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 1. maja: Zapreto.

Torek, 2. maja: Ob 19 uri: Parsifal. Poslednja uprizoritev. Izven.

Opozarjamo, da se poje danes v operi Manon za red D in ne kakor je bilo prvotno javljeno opera Koštana, katere izvedba je vsled boleznja g. Primožiča nemogoča. Vlogo Manon poje drevi g. Gjurgjenac, mladega grofa des Grieuxa g. Gostič. Opero dirigira kapelnik Šmitof, režija je Debeverova.

Pri belem konjičku z znižanimi opornimi cenami se ponovi v nedeljo dne 30. aprila zvečer ob 20. ur. Vlogo Metke, hčerke fabrikanta Kotenice igra tokrat gđ. Camkanjeva. Vse ostale vloge kakor običajno.

Parsifal. Opozarjamo, da je poslednja uprizoritev Wagnerjeve opere Parsifal v letošnji sezoni v turek dne 2. majnika ob pol 19. uri zvečer. Stalni abonenti Narodnega gledališča imajo za to predstavo 30-odstotni popust na vse sedeže. Pri nakupu vstopnic s popustom pa dobe samo še v nedeljo in v ponedeljek. V turek ne velja več popust pri nakupu vstopnice. Zasedba kakor na premijeri.

Ljubljanska opera pripravlja premijero opere »Andree Cheniera« pod taktirko kapelnika Šmitofa in v režiji prof. Šesta.

Iz Trebnjega

Krajevna organizacija JRKD obvešča, da se vrši seja banovskega odbora JRKD v Novem mestu. Po seji se vrši na glavnem trgu ob 10. uri venk aveva politični shod, na katerem bosta poročala ministar g. dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj o delu vlade, političnem in gospodarskem položaju v državi ter o razvoju stranke organizacije. S tem, da se vrši seja banovskega odbora v Novem mestu, hoče vodstvo stranke poudariti pomen, ki ga ima za njo gibanje na Dolenskem, poudariti pa hoče tudi to, da se zaveda ločnosti, ki jih ima napram Dolenci. Zato se udeležiti shoda v čim večjem številu.

Izlet na Catež. Jutri popoldne se vrši pešizlet na Catež, na priljubljeno ocelniško izletno točko. Odhod iz Trebnjega preko Račjega sela, Svelnice in Goleka na Roje, od tam pa na Catež. Iz Velike Loke pa pot Skovce — Catež. Povratek z avtomobilom do večernega vlaka proti Ljubljani.

Poverljivost dolenskega društva »Krk« obvešča vse, ki so prajavili svoj vstop v društvo, da bo občni zbor skritan sredi maja. Občni zbor bo med drugim sprejel načrt razstave Trebnjega ob priki razstave Dolenske na volosjeju. Zato podpirajte stremenje društva, ki deluje le za razmah in napredek kraja, ter zbirajte vse, karkoli bo prišlo za to razstavo v poštev. Zaradi kratkega časa bo fotografski odsek posnel motive Trebnjega in okolice že prihodnji teden in bo do obtegnega zbora pripravil slike, ki bodo pršle na razstavi v upoveh.

Kupite zlato žebličko za prapor sokolskega društva Trebnje in pomnite, da bo razvitega prapora dne 4. junija t. l. ob priki proslave dolenske 21. letnice.

V nedeljo popoldne (30. t. m.) ob 15. uri se vrši gasilska vaja »kratkinega« gasilnega društva.

S Ponikev

Prostovoljno gasilno društvo Ponikev ima jutri ob 4. pop. vajo z motoriko, pri gasilnem domu ob Temenici. Udeležba članov obvezna. V turek bo imelo pa društvo pevsko vajo v šoli ob 8. zvečer. Pevci, pridite vti in točno.

Nastopili so lepi in topli dnevi, začelo se je ogrevati in prišli so na dan žanini in neveste, tako da jih je bilo v nedeljo že nekaj odlicanih, v kratkem jih bo pa še nekaj.

Naročniki, ki ste prejeli včeraj polnočne, oddajte naročnino E. Germovšku in pridobite še nove naročnike.

Iz Telovadil

Praznovanje pri rudniku. Rudniško vodstvo razglasa, da se bo prihodnji mesec praznovalo 12 dni, in sicer 1., 4., 6., 8., 13., 15., 18., 20., 22., 25., 27. in 29. maja, delo pa 15 delovnih dni, torej za 3 dni več kot v aprilu. Vsekakor je to razveseljiv znak zboljšanja težkih razmer, če se polojaj v maju zopet ne bo poslabšal.

Nogometna tekma. Jutri ob 10. uri dopoldne se bo vršila na igrišču SK Amaterja prijateljska nogometna tekma med ljubljansko Ilirijo in tukajšnjim Amaterjem. Za sportno publiko bo to prvovrstna senzacija, ker se govori, da je SK Amater nepremagljiv.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sobota, 29. aprila katoličani: Peter, Tankoslava, pravoslavni 16. aprila. Jutri: Nedelja, 30. aprila katoličani: Katarina, Samorad, pravoslavni 17. aprila. Pojutrišnjem: Ponedeljek, 1. maja katoličani Filip in Jakob, Žiga, pravoslavni 18. aprila.

Današnje prireditve.

Kino Matice: Kiki. Kino Ideal: Dunajski valček. Kino Dvor: Demon pustinja (Tom Mix). Kino Siska: »Ljubezen v sneguc. Sentjakobsko gledališče: »Ljubezen v treh« ob 20.15 premiera).

Prosvetno in polporno društvo »Zorac« v šiški občini zbor ob 20. v dvorani gostilne »Raininghaus«.

Prireditve v nedeljo.

Kino Matice: Kiki. Kino Ideal: Dunajski valček. Kino Dvor: Demon pustinja (Tom Mix). Kino Siska: »Ljubezen v sneguc. Združba čevljarjev občini zbor ob 8.30 v Delavski zbornici.

Rdeči križ glavna skupščina ob 9. v zbornici univerze.

Narodna manifestacija za Rdeči križ ob 11.30 na Kongresnem trgu.

Sentjakobsko gledališče »Ljubezen v treh« ob 20.15.

Glavna skupščina Obd. uprave UJNZB ob 8. v veliki dvorani Okrožnega urada.

Zenska strokovna nadaljevalna šola na umetni in oblačilne obrti v Ljubljani razstava od 8—13 v telovadnici na šoli pri Sv. Jakobu.

Prireditve v ponedeljek.

Kino Matice: Kiki. Kino Ideal: Dunajski valček. Kino Dvor: Demon pustinja (Tom Mix). Kino Siska: »Ljubezen v sneguc. Koncert pverskega zbora državne učiteljske šole ob 20. v Unioni.

Francoski inštitut predavanje g. Jena Humberta ob 21. v društvenih prostorih.

Klub balnearjev pri Tisku: prvi letošnji sestanek ob 16. istotam.

Sport v nedeljo.

Ilirija: Rapid (Maribor) prvenstvena tekma na igrišču Ilirije ob 15.30.

Grafika: Korotan ob 10.30 na igrišču Primorja.

Dožarne lekarne. V soboto in nedeljo: Bohinec, Rimska cesta 24; dr. Kmet, Tyrševa cesta 41 in Leustek, Resljeva cesta 1.

V ponedeljek: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6 in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Dožarne lekarne. V soboto in nedeljo: Bohinec, Rimska cesta 24; dr. Kmet, Tyrševa cesta 41 in Leustek, Resljeva cesta 1.

V ponedeljek: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6 in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Dožarne lekarne. V soboto in nedeljo: Bohinec, Rimska cesta 24; dr. Kmet, Tyrševa cesta 41 in Leustek, Resljeva cesta 1.

V ponedeljek: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6 in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Dožarne lekarne. V soboto in nedeljo: Bohinec, Rimska cesta 24; dr. Kmet, Tyrševa cesta 41 in Leustek, Resljeva cesta 1.

V ponedeljek: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6 in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Dožarne lekarne. V soboto in nedeljo: Bohine

Načrti naših planincev

Kaj vse ima osrednji odbor SPD v načrtu, da se ljudem olajša poset planin

Ljubljana, 29. aprila. Na obnem zboru osrednjega odbora SPD je spregovoril predsednik dr. Pretnar tudi o programu dela v bodočem letu. Glede administracije, je dejal, bo moral odbor posebno pozornost posvetiti izboljšanju in preureditvi oskrbe v kočah. Težko delo ga čaka pri izpolnitvi prenočišč. Potrebna bo poostreženje kontrole. Sem spada pred vsem nadzorstvo nad cenami, pa tudi nad točnim izvajanjem načela, da imajo prednost pri prenočevanju člani SPD in da se sme z ležišči za nečlane razpolagati šele po določeni večerni uri. Treba je, da se bo član čutil v planinski koči kakor

Velika planina in Aljažev dom, končno pa še nekaj Zlatogor in Sv. Janez, pri katerem smo vezani na popravila že na podlagi dosedanjega najemne pogodbe. Vsi ti stroški bodo znašali nad 200.000 Din, od česar odpade po proračunu za koč na Kamniškem sedlu 46.000 Din, na Kokrškem sedlu pa 75.000 Din. Neodložljiva je nadalje ureditev zasilnega, neoskrbovanega zavetišča v območju Škratlje in Kriških pogov, ako se ne bo ta svet smatral za zaščiteno pustino. To bo sicer tvorilo pasivno postojanko v naših finančah, pa bo velikega pomena za olajšanje poseta tega planinskega terena.

Reševalna služba stavi na nas velike zahteve glede njene preureditve. Reševalni službi bo treba postaviti zdrav temelj s pravilnikom, ki je v osnutku že izdelan in ga ima redigirati le še širši osrednji odbor, na drugi strani pa z rešitvijo finančne strani, ki bo zahtevala pritegnitev celokupne planinske organizacije k prispevanju po gotovem ključu sorazmerno z dohodki. S tem v zvezi je tudi vprašanje zavarovanja članov. — Obmejni promet bomo skušali v prihodnjem letu s ponovnimi intervencijami pri vojaških oblastvih, osobito pri komandah pograničnih čet, po možnosti olajšati. Računamo na naklonenost merodajnih činiteljev, ki so nam jo že dosedaj izkazali in ki nam bo pripomogla, da ne bo povoda ponovnim pritožbam. Seveda morajo planinci tudi upoštevati, da pogranične čete v svoji vojaški disciplini vrše in morajo vršiti svojo dolžnost in da se temu primerno vsakdo ravnal, kadar ima opravka s stražami pograničnih čet.

Prihodnje leto bomo zastavili vse sile in angažirali tudi kongres Zveze planinskih društev kakor tudi vplivne osebe, da izposlušajo končno vendarle želeno olajšavo vsaj za skupine štirih članov. Prav tako bomo stopili v stike z avtobusnimi podjetji, da bodo našim članom dajala popust.

Vprašanje izboljšanja prometnih zvez v interesu lažjega obiska planin, bo odbor moral smatrati za svojo važno nalogo. Kulturno delo planinskega društva se ima kretati v prihodnjem letu v smeri nadaljnje izpopolnitve. Planinskega vestnika, prireditve čim zanimivejših predavanj alpinistične vsebine, po možnosti s strani domačih planincev, nadalje izdaje knjige o alpski tehniki ter priprav za izdajo zemljevida naših planin v merilu 1 : 25.000. Zastaviti bo treba energično delo, da priredimo do prostorov vsaj za začasno ohranbo predmetov, ki bi prišli v poštev za alpski muzej. Obsežno in intenzivno bo moralo biti delo za zbiranje umetniških fotografij posnetkov naših planin in posvetiti bo treba pazljivo zaščiti flore in zaščiti rezerviranih planinskih pustinj.

Odbor čaka obilo dela za pripravo priložnosti 40-letnice obstoja SPD. V organizatornem pogledu bo treba dovršiti delo na novih pravilih. Posebno težke naloge pa čakajo odbor pri ureditvi društvenih financ. Na eni strani se bo moral boriti za kritje naravnost ogromnih izdatkov za razna investicijska dela, na drugi strani pa bo moral gledati, da izvleče društvo iz dolgov iz prejšnjih časov, ki v tako občutni meri ovirajo vsako večjo finančno akcijo. Dolgov se nam je treba na vsak način iznebiti, če hočemo, da bomo mogli za popravila in za napravo koč in drugih planinskih naprav, pa tudi za izvedbo društvenega kulturnega programa dobiti na razpolago potrebna sredstva.

Kakor bo delo v bližnji bodočnosti obsežno in težko, se bo vendarle dalo izvršiti, ako bo novi odbor požrtovalno in smotrno gospodaril in deloval, osobito pa, če ga bo pri tem podpiralo zaupanje članstva ter stvarna in dobronamerna kritika, pri čemer mora osobito odpasti zakoleno intrigriranje in neumestno povzročanje afer, ki so morebiti dobra hrana senzacijske želje javnosti, ki pa tako zelo ovirajo stvarno in smotrno delo.

Celjske občinske zadeve

Snoči je imel celjski občinski svet pod županovim predsedstvom redno javno sejo

Celje, 29. aprila. Celjski občinski svet je imel sinoči redno javno sejo pod predsedstvom župana dr. Gorčiča.

V tajni seji je bila dvema odpuščenima starima cestnima pometaćema dovoljena redna mesečna milostna podpora. Mesto inkasanta mestnega knjigovodstva je bilo poverjeno šolskemu slugi Josipu Pozniču. Nekaterim policijskim stražnikom pripravnikom so bili prijemki zvišani.

V domovinsko zvezo so bili sprejeti: Ferdinand Hartman, Alojz Vrčkovnik, Urban Krivec, Marija Kolarjeva in Josip Delakorda. Za novo funkcijsko dobo je bil izvoljen zopet dosedanjí upravni odbor mestnega avtobusnega podjetja.

V zvezi z načrtom, da bi mestna občina premostila sedaj zaprti Mestni kino v Mestno gledališče, bo tehnični oddelček napravil proračun za preureditev gledališča in preskrbel ponudbe za nabavo zvočne aparature, da bo mogoče ugotoviti rentabilnost načrta. Podpore mestne občine za prostore ekspoziture borze dela se zviša od 500 na 600 Din mesečno. Namesto dosedanjih prostorov v poslopju Delavske zbornice naj bi ekspozitura vzel v najem prostore v hiši ge. Potznerjeve v Askerčevi ulici, v nasprotnem slučaju pa bo mestna občina plačevala mesečno 600 Din in bo smatrala zadevo s tem za rešeno. Vprašanje nakupa posestva Savinjske podružnice SPD na Vipoti je bilo odloženo.

Mestna občina je po prevratu prodala »Dijaški dom«, kjer je sedaj nastanjena Rudarska šola, državi za 450.000 Din. Ta znesek je bil določen za poznejšo ustanovitve Dijaškega doma v Celju. V Celju se je pred leti ustanovilo društvo Dijaški dom, ki je pred kratkim kupilo poslopje Zvezne tiskarne v Celju. Mestna občina bo izplačala društvu 410.000 Din in bo zato najela posojilo pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani, za znesek 220.000 Din, ki bo potem

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Položaj obrtništva v rudarskih revirjih

Obrtništvo je zdaj popolnoma navezano na zaslužek rudarjev

Trbovlje, 29. aprila. Poleg rudarjev so v rudarskih revirjih od krize najbolj prizadeti obrtniki, ki bi jejo težak boj za svoj obstanek. V dobi ugodne konjunkturo po prevratu se je obrtništvo v naši dolini mogočno razvilo; deloma so se tukaj naselili obrtniki iz drugih krajev, mnogi mlajši, podjetnejši in marljivejši domačini pa so si s trdim in vztrajnim delom ustvarili skromne solidne eksistence. Od okroglo 300 obrtnikov, kolikor jih šteje trboveljska kotlina, jih je

rudarjev izboljšal, lahko pričakujejo tudi obrtniki boljših časov, saj je obrtništvo danes popolnoma navezano na zaslužek in uspevanje naših rudarjev. Zato je med obrtniki tudi živo zanimanje za vsak uspeh in napredek, ki ga dosegajo naši rudarji in nameščenci, ker pomeni to tudi uspeh in izboljšanje za druge stanove v revirjih. Naši obrtniki se pa zanimajo tudi za svoje stanovske strokovne zadeve, katere skušajo reševati potom svojih stanovskih organizacij. Potreba po moč-



le malo, ki bi si v zadnjih letih s trudnim delom ne zgradili vsaj skromnega doma z lastno obratovalnico in delavnico. Mnogo pa je že zajejal val težke krize sredi ustvarjanja boljše bodočnosti. Ti so najhujše prizadeti, kajti zgradili so si sicer domove, pri tem pa so se občutno zadolžili, računajoč na skorajšnje boljše čase v rudarskih revirjih.

Naše obrtništvo se prav dobro zaveda, da so interesi obrtnikov tesno povezani z interesi rudarjev, kajti čim se bo položaj

ni in delavni obrtniški stanovski organizaciji se je zlasti v zadnjem času med našim obrtništvom vedno bolj čutila. Zato so si naši obrtniki v nedolgi ustanovili novo obrtno društvo, ki bo gotovo uspešno delovalo in ščitilo interese našega obrtništva. Na čelu novega društva so agili in požrtovalni obrtniki, ki se zavedajo, da je prebroditev današnje težke krize mogoča odino le v slogi in enotni fronti z vsemi ostalimi stanovi v rudarskih revirjih.



»Prisegam, da ti bom izpolnil vsako željo, ki jo bom bral v tvojih očeh...«
»In kaj bereš zdaj??«
»Da hočeš z menoj na Gregoričev fotizlet v Belo Krajino!«

Zormanov večer „v Krki“

Krasno uspeša prireditve, posvečena našim rojakom v tujini.

Ljubljana, 29. aprila. Agilna »Krka« je sredi na svečan način proslavila rojstni dan ameriško-slovenskega pesnika in skladatelja Ivana Zorman. Večer je bil obenem posvečen našim izseljencem v Ameriki, ki bidejo prav sedaj obupen boj za svoj obstoj.



Večer z rekordno udeležbo je otvoril gospod Podbregar, ki je v kratkem, zato pa jedrnatem govoru podal pesniški lik »ameriškega županca«. Številne poslušalce so najbolj dojmila ona mesta, kjer govori Zorman o Slovincih v stari in novi domovini. V tem oziru tvorita višek pesmi »Zseljenic« in »Pesem naših dni«. »Zseljenic« nam zlasti za današnji čas pomembno kliče: »O trojmeni bratje dovolj bogate so vaše gore, polja in morje! Ne slutite, da ključ do dobre zlate držlj ljubezni polno le sruče. Vtopite se v ljubezen neomajno, ki vam rodila bo prežlahten sad, spojila v harmonijo, z lučjo bajno Ljubljano belo, Zagreb, Beligrad.« V »Pesmi naših dni« pa opredeljuje Zorman vlogo naših rojakov onkraj morja: »Neugnani zanos mladine ponesel bo naših očetov vrline v prihodnje dni. Človeštvu bo služil svetova dva (ameriškega in slovenskega) bo v enega združil, očeril nam drznega duha z dobrot slovenskega srca.«

Koncertna pevka ga Lovšetova je nato zapela več Zormanovih pesmi, ki jih je slavljence sam vglasbil. Petje te naše priznane pevke je vzbudilo silno navdušenje in so ji poslušalci poklonili lep šopek rdečih nageljnov.

Član drame G. Jan je recitiral iz Zormanove zadnje pesniške zbirke »Pota ljubezni« več pesmi, tako da si je moglo občinstvo ustvariti dovolj jasno sliko o slavljencevi pesniški tvornosti. Film Clevelanda, ki ga je prof. Jakac sam vrtil, je nato pokazal, v kakšnem okolju živi pesnik, po-

kazal pa je tudi trnjevo življenje, ki ga žive stotisoči naših izseljencev. Vsi Jakčevi filmi so mojstrski še prav posebno pa oni iz Amerike. Razumljivo je tedaj, da je vzbudil tudi film Clevelanda viharo navdušenja, saj so bili deležni poslušalci kaj redkega užitka.

Pester program so dopolnile Zormanove pesmi, ki jih je pel operni pevec G. Banovec. Njegovo gorko lirsko predvajanje je seglo občinstvu globoko v srce. Poslušalci so se mu zahvalili z burnim ploskanjem in mu istotako kot ge. Lovšetovi poklonili lep šopek rdečih nageljnov.

V zahvali društvenega tajnika vsem sodelavnikom večera, posebej se prof. Škerjancu, ki je spremljal na klavirju, smo si želeli, da je Zorman rojen v Šmarju-Sapju na Dolenjskem in ne v Veleševem pri Kranju. Večer je priredil »Krkin« odsek Klub čvana Zorman, ki bo skušal vzdrževati kulturne stike z ameriški Slovinci.

Tom Mix: DEMON PUSTINJE

To je velenapeti film slovitega cowboja. Predvaja ga danes ob 4., 1/8, in 9. zvečer ter jutri ob 3., 1/2, 6., 1/8 in 9. uri zvečer od dveh slajdnih solograh in zanimivega tehnika KINO LJUBLJANSKI DVOR (telefon 2730) ob najnižjih ljudskih cenah. Ne zamudite tega sporeda!

Živilski trg

Ljubljana, 29. aprila. Živilski trg je čedalje bolj zaseden, čim toplejše vreme postaja in čim več je zelenjave. Letos bo prostor za živilski trg nedvomno pretesen, še bolj ko lani. Danes je bilo na trgu živahno kakor navadno ob sobotah in se ni poznalo, da je konec meseca.

Živahno je bilo tudi pri mesarjih, čeprav meso zadnje čase ni baš poceni. Podražilo se je prašičje meso in teletina. Najboljši kosi svežega prašičjega mesa so celo po 20 Din kg, dočim so bili lani poleti po 14 Din. Sveže prašičje meso je po 16 do 20 Din kg, prekajeno je pa še dražje. Teletina je po 14 Din, prvovrstna govedina pa po 12 Din. Če ni meso cenejše zdaj, ko je še cena živine nizka tako, da kmetje obupavajo, nedvomno ne bo potem, ko se bodo cene živini še dvignile.

Bolj razveseljeva perspektiva se nam nudi na perutninskem trgu, kjer je bilo tudi danes mnogo jaje po starih cenah, po 16 do 20 komadov za 10 Din. Tudi kure so nekoliko cenejše, odkar jih meščani ne konzumirajo več toliko, kolikor so jih ob veliki noči. V splošnem ponujajo srednje težke putke po 25 Din komad. Nekatere gospodinje so kupovale kokoši in peteline

Zvočni kino IDEAL

Danes premiera ob 4., 7. in 9. uri jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

Film pesmi, petja, veselja, smeha, zabave, mladosti in ljubezni

Dunajski valček

Muzika Joh. Straussa

V glavnih vlogah

Gustav Fröhlich

Hans Junkermann, Julia Serda, Maria Paulder, Julij Falkenstein

tudi danes, čeprav so imele neznansko gospodnjskih stroškov v tem mesecu.

Na zelenjadnem trgu cene živili tudi ne kažejo tendence navzgor. Danes je bilo toliko kmetič, da jim niso mogli takoj postreči s prodajalnimi mizami. Vse vrste zgodnjih salat, razen glavne, so po dinarju merica. Mnogo je bilo krompirja, ki ga morajo zdaj kmetje hitro prodati, ker odganja tudi v kletih. Včasih je bil krompir spomladi po 1.25 Din kg, letos ga pa lahko dobiš po dinarju na drobno, na debelo pa vsak dan na Sv. Petra nasipu po 65 do 75 par kg. Na Sv. Petra nasipu ga je bilo danes izredno mnogo. Po dinarju je tudi čebula, ki je glavna hrana delavcev iz Prekmurja in nekaterih drugih pokrajin. Pri nas je ne konzumirajo meščani sami mnogo.

Jabolka ne bo več dolgo na živilskem trgu. Lepša so se že precej podražila, po 6 do 7 Din kg so jih prodajali danes.

Jubiley na Šentjakobskem odru

Ljubljana, 29. aprila.

Šentjakobsko gledališče v Mestnem domu uprizori dr. Götzovo komedijo »Ljubezni v treh«. S to predstavo bo agili igralec in režiser tega vzornega odra G. Miran Petrovič proslavil svoj stoti nastop. Kaj to pomeni za nepoklicenega igralca, si more predstavljati le oni, ki ima pogled za kulisne amaterskega gledališča in ve, koliko ljubezni, požrtovalnosti in idealizma je treba, da človek tako dolgo vztraja pri tem delu. Zato je gotovo v redu, da se tak jubiley primerno proslavi.



G. Miran Petrovič je začel svojo teatersko »kariero« že kot mlad srednješolec v Preprodonu, kjer je uspešno vodil društveno dramsko sekcijo. Kot akademik je nadaljeval svoje delo v Jedranu in je njegovo dramsko sekcijo povzdignil na izredno višino; s svojo mlado gledališko družino je prepotoval vso Slovenijo in povsod prirejal predstave. Razumljivo je, da je ostal Taliji zvest tudi, ko se je poslovil od študentovskih let. Naše najuglednejše amatersko gledališče, Šentjakobsko, je pridobilo v njem požrtovalnega člana, odličnega igralca in spretnega režiserja. V zadnjih letih menda ni bilo predstave brez nje in tako bo slavil danes jubiley svojega stotega nastopa na tem odru. Z njegovimi sodelavci in s hvaležno publiko Šentjakobskega odra mu ob tej priložnosti čestitajo tudi vsi, ki znajo ceniti požrtovalno delo v službi Talije.

Koncert naše mladine

Ljubljana, 29. aprila.

Primernejšega dne si pač ni mogla brati za svoj koncert mladina učiteljske šole, kakor je 1. majnik, praznik mladosti, cvetja in nad. Obenem bo pa koncert mladine, ki danes ali jutri prevzame teško in odgovorno službo vzgojiteljev in svetovalcev naroda, v znamenju ljubezni in miru, saj koncert zaključuje pomembne prireditve glavnega odbora RK. Če bo šla mladina z načeli svojega pokrovitelja v areu med narod, lahko pričakujemo od nje, da bo prinesla narodu tudi blagoslov.

Pri koncertu bo sodelovalo 120 pevcev in pevki pod vodstvom še znanega mladega mojstra prof. Ivana Repovša in šolski godalni orkester, ki ga vodi prof. R. Prosenc.



Prof. Ivan Repovš je absolvent nasega konservatorija in učence direktorja Mateja Hubada. V sedmih letih je priredil nad 20 akademij, dijaških koncertov in javnih nastopov, sodeloval s svojim zborom tudi na novinarskem koncertu ter vodil mladinski koncert, ko je nastopilo 500 pevč in pevcev ter 100 mladih godbenikov. Vsi njegovi koncerti so vzgajali, saj spadajo med najboljše glasbene produkcije našega mesta, zato pa lahko rečemo, da toliko dela v koncertnem smislu za glasbo med sedanjo šolsko mladino ni še storil noben drug glasbeni pedagog. Koliko ta usgotovitev pomeni, lahko preračunamo po tem, če pomislimo, da je prof. Repovš še primeroma zelo mlad. Na učiteljski šoli je šele eno leto, ko je prevzel pouk petja po odhodu komponista in prof. Emila Adamiča. Poleg jugoslovenskih narodnih bomo na ponedeljkovem koncertu čuli tudi umetne zbere avtorjev Adamiča, Ferjančiča, Grobminga, Vodopivca, Ocvirka, Pavliča in Mokranjca.

Omeniti moramo, da bosta ženski in moški zbor nastopila tudi samostojno, a godalni orkester bo izvajal Ipravčovo sereno do in Čajkovskega elegijo. Ker je tudi vstopnina za ta koncert v primeri z drugimi prav za prav le četrtinska, bo gotovo v ponedeljek zvečer velika dvorana hotela »Union« polna do zadnjega kotička. Preskrbite si torej vstopnico v Matični knjižarni ali pa uro pred koncertom pri blaginji v Unionu.

Le nekaj dni! Zato hitite!

Majniško škropljenje sadnega drevja

Prvič škropite takoj po končanem cvetenju, drugič pa čez 2-3 tedne

Ljubljana, 29. aprila

V naših dnevnih listih in strokovnih časopisih smo letošnjo zimo in pomlad prav pogosto čitali priporočila in oglase, ki so sadjarjem nasvetovali škropljenje sadnega drevja čez zimo in do časa odpiranja popkov. Kot sredstva so bili priporočeni najčvršče razni drvesni karbolini (arborin, dendrin itd.) ali pa žveploenoapnena brozga, solbar in dr. Nepoučen sadjar bi skoraj mogoče dobil vtis, da je storil za svoje dreve vse, ako je krone malo razredčil, staro skorjo okraspal in poškropil vse drevo n. pr. z arborinom. Res, uničil je kaparja, listne uši, bolšice in še kje kakoga drugega škodljivca. Onih škodljivcev pa, ki se čez zimo skrivajo v zemlji, v bližnjih stavbah, plotih itd., ali so skrbi, so zaviti v zaščitno pajčevino, vseh teh tisočev požrešnežev arborin in dr. uniči. Prav tako ne zardokov raznih bolezni (škodljivih glivic).

Med vsemi temi sta najhujša jabolčni zavijač, ki povzroča črvičast jabolni hrušč, ter glivica fusicladium ali škrlup, ki dela nevrčne kraste na sadju in uničuje listje in cele vejice. Pri starejših hruškah in jablanah napravita ta dva škodljivca ogromno več škode nego vsi oni nepripravi, ki smo jih uničili z zimskim škropljenjem.

Da se ubranimo teh dveh škodljivcev in mnogih drugih, ki uničujejo listje, zelene vejice, nagrizajo plodove itd., je treba v času vegetacije izvršiti ponovna škropljenja z drugačnimi škropivi. Škodljivim glivam branijo razvoj bakrene spojine, od katerih največkrat rabimo modro galico. Često uporabljamo tudi žvepleno apno brozgo. Za uničenje požrešnih gosenic in hroščev pa uporabljamo razne arsenikove spojine, ki so hudi strupi tudi za človeka. Pri nas so letos v prometu pred vsem urani zelenilo, sileksa zelenilo, arsola in dr. Od teh strupov je treba vzeti razmeroma male količine, največkrat samo ene osminke, do ene petinke kg za 100 l škropiva, medtem ko je modre galice treba vzeti 1 do enega in pol kg na 100 litrov škropiva. V vseh teh primerih je treba dodati še živega ali gašenega apna po potrebi.

Priprava škropiva tedaj ne sme biti samo poljubna, ampak je treba točno paziti na množino dodanih snovi. Zaradi tega mnogokdo rajši žrtvuje malo več in si nabavi že gotov preparat nospazit ali tudi nospasen, ki mu je pa treba dodati še apna. Sicer pa lahko dobi vsakdo pri prodajalcu teh sredstev natančno navodila.

Jako važno je dalje tudi, da se škropljenje pravilno opravi. Škropivo mora namreč padati v obliki najfinije meglice; ne sme se zbirati v večje kapljice in poškropljeni morajo biti vsi zeleni organi sadnega drevesa prav na drobno.

Sele potem je dana sigurnost, da bo gosenica ali mladi črviček (ličinka) ali hrošč itd. prav kmalu pojedel s koščkom lista vred tudi malo arsenikovega strupa in poginil. Pri jabolčnem zavijaču tedaj morajo biti poškropljeni mladi plodiči, da se bo črviček (gosenica) zastopil, še preden se zaje v notranjost ploda. Uprav zato je treba škropljenje obaviti pravočasno, to je takoj, ko so odpadli cvetni lističi. Opaženo je namreč, da se črviček pregreže v notranjost ploda največkrat iz notranjosti muhe. Mušjo votlino je tedaj treba najfinje posipati s strupenim škropivom; mogoče je pa to samo takoj po odvetenju, dokler se muha ne zapre, kar se zgodi pa že čez nekaj dni po odvetenju.

Rastlinske požrešne zajedavce pomori tedaj na dobro in pravočasno škropljenem sadnem drevesu arsenikov strup, klicam škodljivih glivic (predvsem fusicladij) pa ne pusti vzkaliti spojina bakra (modra galica).

Spomladi na drevo vsi zeleni deli in plodovi bujno cveto in se kmalu razvijejo novi deli (listi, mladice), ki nimajo na sebi nič več škropiva. Glivicam bi tako ostala odprta pot v notranjost, gosenice bi lahko mirno glodale listje in novi črvički bi mirno poglodal plod. Zato je treba čez 2 do 3 tedne brezopojno ponoviti prvo škropljenje z enakim škropivom in na isti način.

Škropite tedaj prvič takoj po končanem cvetenju!

Škropite v drugič čez 2-3 tedne!

Škropite pravilno! Škropite pravočasno!

Inž. L.

Zato je bojazen, izražena v goi označenem članku, da bi zastale fokalije zaradi visoke vode iz Gruberjevega prekopu in bi bile iste potisnjene navzgor prav po franciskanskega mostu, prav nepotrebnost in je tudi nemogoča. V slučaju tako visokega nivoja vode se mora zasilna zatvornica v Prulah odpreti in bi v tem primeru pretakajoča voda po Ljubljanični strugi lo pomagala temeljito očistiti bazen v poglavlju-rem delu Ljubljanične struge od šentpetrske vojašnice navzdol vseh usodnih — tem bolj, če se bo v prihodnjih mesecih prekopala današnja naravna barjera na mestu bodoče zatvornice na Ljubljani — pri bivši cukarni.

Sekcija za regulacijo Ljubljane bo ukrenila vse, da se zmanjša škarni vpliv uvažanja ljubljanske kanalizacije v strugo Ljubljane v območju mesta.

Glasbeni večer loških Sokolov

Škofja Loka, 26. aprila.

V vrsto uspešnih prireditev, ki nam jih nudi škofjeloški Sokol poslednja leta, smemo izven vsakega dvoma šteti tudi nedeljski glasbeno-dramatični večer, ki je z vsvo svojo silo dokumentiral kulturno ambicioznost tako prirediteljev, kakor tudi vseh nastopajočih bratov in sester. Peveci, solisti in igralci so v dobri polovici ur podali 12 spretno izbranih točk; vsi nastopajoči so seveda želi zasluženo priznanje občinstva, ki pa je dvorano nekam pičlo napolnilo. Naše mnenje je, da bi idealna stremjenja sodelujočih pač zaslužila večji odziv.

Dobren del sporeda je izpolnil društveni moški zbor, ki je bil videti ta večer številno okrnjen, kar se je tudi poznalo. Peveci so kajpak kljub temu odnesli svojo lahoriko, nastopili so samozavestno, zapeli so izglajeno, umerjeno in zvočno. Pevodjva br. Fr. Adamič dosega s svojo pevsko družino najlepše uspehe, to pa je zagotovo, ker je on sam največji ljubitelj glasbe, nad vse priden in vseletni predstavnik te močne (29 pevcev), homogene društvene skupine. Vsa čast in priznanje našemu vrlemu zborovodji! V prvi polovici sporeda so zapeli peveci dovolj naporno Volaričev Čolnčič, nadalje dve kitici E. Adamičeve Serenade, ki je v nji briljiral br. Sink s svojim krasnim, bronastim glasom in pa ljubko koroško Sem se rajtvo ženi... V lepo izvedeni recitaciji Zupančičevih Kvartopircev je pokazal br. Zega, da se dadi tudi take stvari prav efektivno prednašati v dramatični obliki. Vrhunec v interpretaciji pa je odnesla s. Mana Macakova na glasovirju z Lisztovo Ogrsko rapsodijo II, in je avditorij s svojim znanjem, zanosom in umetniško silo vzbudila navdušila. Br. Stojan Plantarič je izvajal na čelu Georg Goltermanovo romanco in pa August Nölekov op. 29 Bourée, ter je pokazal prav presenetljivo lep napredek. Po odmoru je recital br. Dominik Bizjak Zupančičevo Kovaško, potem pa je izvajal zbor težavno Krizkovskijevo Utoplenko. Sončev Na srčku bolan in Adamičovo Molitev. Br. Ivan Lesjak nam je zaigral to pot čimek iz Verdijevega Trubadurja, nato pa je sledila sklepna točka B. Smetane, scena iz opere Prodana nevesta, ki se je pri njej dramatični odsek prav lepo uveljavil.

Posebej naj še omenimo, da je doberšen del sporeda spremljala na glasovirju stud. phil. s. Mana Macakova, ki zasluži še posebno pohvalo.

Ves večer je bil lep, združen z znatnim naporom predvsem glasbenega in dramatičnega odseka, skrbno pripravljen in do potankosti naštudiran. Prav je, da se prosto delo tako izdatno in krepko vzporeja k ostalim smerem sokolskega dela. Takih večerov si želimo še več.

Lastnega otroka je hotel zastrupiti

Trebuje, 26. aprila.

Razmerje, ki ga je mel neki posestnikov sin v bližnji vasi z neko dekle, ni ostalo brez posledice. Dekle je povzelo krepkega otročiča in srečna nezakonska mati je čakala, da ji fant izpolni obljube, ki jih je dajal — da jo poroči, ker ga je imela v resnici rada — in želela je, da s postavitvijo skupen dom v zadovoljstvu in ljubezni, s katero jo je izvoljenec obispal. Zadovoljstvo in ljubezen sta se pa skalila, sad prevodena ljubezni — krepak otrok — ju je razdvojil, fant se je oddaljil prevaranemu dekletu in hotel se je z neznatno za vsako ceno. Tako je prišlo, da je moral sodišče odločiti mesečno vzdrževalno za otroka, in razmere so se še poslabšale. Oblihuje, ki jo je fant dal dekletu, ni izpolnil, pač pa se ji je ponovno približal in zopet sta se shajala. Dekle je pač venčelo in upalo, vrnilo se je k njemu, ki ga je ljubilo in kateremu je verovalo.

Tako jo je obiskoval še potem, ko je bilo dete že pol leta staro, nezakonska mati je upala, on pa je med tem snoval strašen načrt, da se zneb. nje in otroka. Redno ob nedeljah zjutraj jo je posečal, ko so šli domaći k meši, dobil se je ji in bil je z njo prijazen. Tudi preteklo nedeljo jo je posečal, se pred jutranjo prvo mašo, razgovarjala sta se, snovala sta, nedolžno dete pa je ležalo povito v zibelki. Ker je pa dekletu priganjalo delo, je za čas zapustila njega ter otroka in odšla je v hlev, da pomozle krave. Zadovoljna je bila, saj se je zopet vrnil, skoro bo njegova žena in ne bo ji treba z detetom več služiti ljudem, ki ji nezakonskega otroka le opomnajo. Med tem pa je fant v kuhinji izvršil v naprej zasnovan zločin. S seboj je bil prinesel steklenico lizola, ki ga je prišel živati otročiču v usta in le sreča, da otrok lizola ni pogoltnil. Zbujen je prišel jokati taklo, da ga je slišala tudi nje huda slečna mati, ki je v hlevu molzla in mislila na oba: na otroka in na njega, ki se je hotel znebiti obeh.

Na neobčutljiv jok je prihitev v kuhinjo in nudi se ji je strahoviti prizor. Oče, njen fant, bodoči mož, je vival otroku v usta nekaj — sama ni vedela kaj — pričana pa je bila, da pomeni to otročičko

Vesela revijska opereta!

slajnih šlagerjev, opojne muzike, razkošnega baleta, duhovitih dvotipov, smeha in zabave!

V glavni vlogi ženski Charlie Chaplin temperamentna in nadvse priljubljena

ANI ONDRA

Danes premiera ob 4., ¼ 8 in ¼ 10, jutri ob 3., 5., ¼ 8 in ¼ 10 zvečer.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

Danes premiera!

KIKI

Življenjski roman male prodajalke časopisov, ki je postala od neznatne koristke slavna revijska zvezda!

Sodelujejo: HERMAN THIMIG BERTA OSTYN PAUL OTTO Danes nov Foxov zvočni tednik!

vo smrt. Krikanla je, zagnala se je v nečloveškega očeta in preprečila je umor s tem, da mu je izbila steklenico iz rok, na kar je zločinec pobegnil.

Takoj je bil poklican zdravnik, ki je otroku izpral usta in ugotovil, da otrok lizola ni pogoltnil. Pač pa je bil hudo ranjen, odnosno poškodovan po obrazu, saj mu je jedka tekočina ožgala obraz tako, da je hudo izkažen.

Poklicani zdravnik je tudi izvršil pravo in očiščeno je nečloveškega očeta aretiralo. Zagovarjati se bo moral zaradi poizkušene umora.

Iz Kranja

— Sokolsko treznostno predavanje. Sokolsko društvo priredi drvi ob pol 21. v knjižnični dvorani Narodnega doma predavanje o kvarnih vplivih alkohola s posebnim ozirom na sokolstvo. Predava br. Rudolf Horvat iz Škofje Loke. Vstopnine ni, vsi vabljeni.

— Otvoritev strelšča. Strelska družina priredi jutri v nedeljo otvoritev svojega strelšča v Struževem pri Kranju. Ob 9. dopoldne odhod strelcev izpred hotela Stara pošta na strelšče. Ob 10. pričetek streljanja, ki bo trajalo do večera. Streljalo se bo z vojaškimi puškami, ki so na razpolago na strelšču, na daljavo 200 do 300 korakov, poleg tega se z malokaliberskimi puškami. Vsi člani Strelske družine, Lovskega društva in prijatelji strelstva vabljani.

— Občni zbor Protituberkulozne lige. Jutri ob 11. dopoldne bo v Narodnem domu občni zbor osrednje Protituberkulozne lige v Kranju. Od 30. aprila do 6. maja se bodo vršili po vsej državi protituberkulozni dnevi pod geslom: Dajmo otroku solca in zraka.

— Velikonočna obdaritev revežev. Kolo jugoslovenskih sester v Kranju je za veliko noč obdarilo z izkupitkom za prodane oljke 30 mestnih revežev in 19 rodbin z živili: moko, sladkorjem, mastjo in klobasami. Nekaj oseb je dobilo denar ali blago za obliko, dijaška kuhinja 500 Din, ubožna deca v Marijanišču 250 Din. Vsem Kranjčanom hvala za izdatni izkupicek.

— Bratje Čehi za brezposelne. Bratje Čehi, člani Češke besede, ki so zaposleni v tukajšnjih podjetjih Jugobruna, Jugočeska in Tekstilindusa, so poklonili Pomožnemu odboru za pomoč brezposelnim v Kranju skupno podporo 3180 Din. Češki malčki pa so zbrali za svoje revne bratce in sestrice 360 Din. V imenu brezposelnih iskrena hvala.

— Nogometna tekma. Jutri ob 14. se vrši nogometna tekma med I. moštvo ljubljanskega SK Hermesa in domačim Korotanom Tekma bo zelo zanimiva, ker je Hermes eden najmočnejših ljubljanskih klubov. To je obenem zadnja tekma pred odločilno prvenstveno tekmo.

Z Jesenic

— Nov gasilni dom se bo gradil v doglednem času. Gasilni dom na Jesenicah je v takem stanju, da ga bo morda kmalu veter podrli in je že skrajni čas, da dobimo kraj in potrebam odgovarjajočo stavbo za shrambo gasilnega orodja. Mestni občinski odbor, zavečajoč se važnosti gasilstva, je stavil v proračun Din 400.000 za zgradbo novega gasilnega doma, ki se bodo odplačevali v 4 letnih obrokih po Din 100.000. Če pa bo mestni občini uspelo dobiti investicijsko posojilo, bo izplačala vseh 400.000 Din naenkrat, da s tem še bolj pospeši gradnjo prepotrebne gasilnega doma. Načrt za novi gasilni dom je že napravil arhitekt g. Dragotin Fatur iz Ljubljane. Iz načrta je razvidno, da bo novi gasilni dom moderna in impozantna stavba, ki bo v kras Jesenic. Novi dom se bo gradil na kraju sedanjega doma in so vsa gradbena dela proračunana na okroglo 600.000 Din. Na desni strani bodočega gasilnega doma se predvideva velika shramba za gasilno orodje, srednji trakt, ki sega v tri nadstropja, je predviden za pisarne in stanovanja, v levem traktu pa bo velika dvorana z odrom, ki bo primerna za razne prireditve večjega obsega.

— Ureditve nasada ob železnici. V minulnem tednu so pred kurilniško stanovanjsko hišo podrl dolgo in razpadajočo lopo, ki je služila kot skladišče za premog. Na mestu te neprijazne barake, ki je skoraj docela zakrivala veliko stanovanjsko hišo, pa so sedaj uredili železničarji lep vrt in zasadili na njem mlada drevesa, ki bodo v nekaj letih v kras hiši in vsemu okolju. Tako bodo vsi, predvsem pa inozemci, ki so tod mimo po železnici vozijo, dobili o naših napravah boljši vtis, stanovalci hiše pa prost razgled na jeseniško polje, ki ga jim je do sedaj zapirala ta grda baraka. Zasluge na tem ima še kurilnice g. Franc Thuma, svetovalec pa bi mu tudi da bi odpravil še eno kolibo na zgornjem koncu hiše, ki je tudi odveč.

— Bat'a ne pride na Jesenice. Naše poročilo, da otvorl Bat'a v novi Vilmanovi hiši trgovino s čevlji, je bilo preuranjeno, ker pogajanja za najem lokalov med zastopnikom Bat'e in g. Vilmanom niso uspela in so lokalci še vedno na razpolago.

— Tvorica elektrod na Blejski Dobravi obratuje zadnji čas zaradi malih naročil in zelo skrajšanega obsega. Zato je vodstvo tovarne nekaj delavcev odpustilo, nekaj jih poslalo na dopust, nekaj pa premestilo v železarno na Javornik.

Iz Litije

— Naši trgovci in obrtniki na Sv. Gori. V četrtek so litijski trgovci in obrtniki skupno z zagorskimi tovariši pobili na pomladanski izlet na mično Sv. Goro. Izletniki so imeli dan lepega užitka, ter so si na medsebojnem sestanku okrepili že itak iskrene vezi, ki vladajo med zasavskimi pridobitniki. Sv. Gora, koder imajo izletniki v novi planinski koči gostoljubno in ceneno zavetišče, je zaradi svoje tihe lepote in ne prevleke oddaljenosti od železnice pripravna kot nalašč za skupne sestanke. Zato opozarjamo na njo vse, ki si žele prijetnega razvedrila na kromi Zasavja.

— Živahno gibanje med litijskimi šahisti. V nedeljo popoldne bodo igrali naši šahisti v Zagorju s tamkajšnjimi tovariši medkrajevni match. Za zanimivo šahovsko prireditev se zanimajo tudi številni kibici, ki bodo spremlili igralce kot »navijači« za naše šahiste. V nedeljo se bodo naši šahisti dogovorili z Zagorjani zaradi nadaljnega sodelovanja. Upamo, da bomo v kratkem pozdravili v naši sredi tudi zagorske viteze na črno-belih poljih. V pomladanski sezoni pa bodo litijski šahisti odigrali medkrajevni match tudi s tovariši iz višnjegorske strani. V Višnjo goro se bodo podali naši z avti. Informacije onim, ki se žele izletu pridružiti, daje tajnik SK akademik gosp. Zdravko Flis. Po navedenih turnirjih pa se bodo spoprijeli šahisti vseh navedenih krajev za prvenstvo litijskega sreza. Za tem pa bo sledilo tekmovanje za prvenstvo Zasavja.

— Mladinska sokolska akademija. Prednjački zbor in prosvetni odbor Sokolskega društva Litija-Smartno priredita jutri ob 20. uri na Stavbah mladinsko akademijo s pestrnim programom. Stari sokolske dece in prijatelji Sokolstva naj pridejo pogledat, kaj se je naša mladost naučila v zimskem času v telovadnici, ki naj bo edina pot v sokolsko življenje.

Drevesničarji in sadjarji v Škofjo Loko!

V soboto dne 6. maja bo v Škofjo Loko redno letno zborovanje drevesničarskega odseka Sadržarskega in vrtnarskega društva. S tem zborovanjem je združen tudi izlet drevesničarjev in sadjarjev v to prastaro postojanko slovenskega sadjarstva in to let starega gorenjskega drevesničarstva. V vseh slovenskih pokrajinah današnje dravske banovine in po vseh slovenskih krajih nekdanje Goriske in Koroške raste škofjeloško drevje. Zato si hočemo drevesničarji tudi iz drugih krajev ogledati ta kraj in njegove zanimivosti ter s tem pripomoči k medsebojnemu spoznavanju. Vabljeno so tudi vsi napredni sadjarji, kajti nič ni bolj zaželeno kot sodelovanje drevesničarjev in sadjarjev v vprašanih vzgoje sadnega naraščaja. Drevesničarji bodo veselili, ako jih sadjarji opozore na njihove napeke in bodo radi upoštevali njih želje. Zao vsi napredni sadjarji v Škofjo Loko dne 6. maja! Dnevni red: Ob 12. odhod z vlakom iz Ljubljane v Škofjo Loko. Po prihodu ogled drevesnic v Zabnici in v Dorfarjih pri Škofji Loki.

Ob pol 4. zborovanje drevesničarjev in sadjarjev (drevesničarskega odseka in vrtnarskega društva v društvenem domu v Škofji Loki po temle sporedu: 1. Nagovor predsednika Sadržarskega in vrtnarskega društva. 2. Nagovor predsednika drevesničarskega odseka. 3. Poročila tajnika. 4. Volitve novega odbora drevesničarskega odseka. 5. Predavanje o metodah drevesničarstva. 6. Zahteve sadjarjev do drevesničarjev.

Zvečer povratek v Ljubljano. V nedeljo dopoldne se bremo ob času, ki se določi na zborovanju, pred poslopjem Kmetijske družbe v Ljubljani in se odpeljemo na ogled drevesnice Kmetijske družbe na Bokačih. Ob 10. vsi na redno letno skupščino Sadržarskega in vrtnarskega društva v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti št. 22.

Udeležencem letne skupščine in drevesničarskega shoda je dovoljena polovična vožnja do Ljubljane in nazaj. Posetniki naj kupijo do Ljubljane celo vozovnico, ki bo veljala tudi za vožnjo nazaj. Ta vozna olajšava velja od 4. do 10. maja. (Po naredbi prometnega ministrstva br. 71562 dne 15. aprila 1933.)

Pred sodiščem.

Predsednik obtoženec: K obtožnici bi pripomnil, da ste se polastili dela dedščine, ki je pripadala vašemu bratu.

— Gospod predsednik, moj brat je bil takrat v Ameriki.

— Kaj pa hočete reči s tem?

— Mislim, da lahko smatram brata za daljnega sorodnika.

S fotokamero po Metliki in okolici

Kaj bodo videli fotoamaterji na svojem izletu prihodnjo nedeljo

Ljubljana, 29. aprila.

Starodavna Metlika, zgodovinsko in kulturno središče Bele Krajine, je skrita v mali globeli. Očem potnika v vlakla dajo naslutiti večje naselje le lepa in župna cerkev z mogočno Komendo-gradom nemškega viteškega reda in veliko šolo. V teh krajih so še v davnih časih imeli svoje postojanke Rimljani, pozneje pa je bila Metlika vedno močan branik slovenstva tik ob hrvaški meji. Metliški Sokol je bil praznoval 25. letnico svojega obstoja, iz nje je izšel naš dolgoletni sokolski starosta Engelbert Gangl in mnogi drugi sokolski in narodni borci. Tudi prvi somišljenik slavnega kmetkega kralja Matije Gubca Ilija Gregorič je rojen v Metliki. Junaki za pravico boro so tod doma, sicer pa ljudje mehke duše in židane volje, gostoljubni, plemeniti in pričetni. Dekleta ljubka in lepa, en sam smeh, kakor prvo cvetje po bresvah in marlicah.

Človek bi ne mogel ustvariti lepše narave, kakršna je ona, v metliški okolici. Izletniki se bodo razdelili na vse strani, ker nobena lepota ne sme ta dan ostati očesu fotokamere neodkrita. Naša mirna in krotka Kolpa, ob kateri šume mlini in vodenice, ki s svojimi kolosi drže vodo v tisoče biserov, da jih potem vrnejo zeleni, bistri reki, je vodnik do Božakovca. Vasiča gnezdi s svojo prijazno cerkvico vrh kršne zemlje, da je podobna od daleč Bledi s cerkvijo Pogorodnice izpolnjenih želja. Povsod okoli so raztreseni vinogradi, med njimi bele, bleščeče se zidnice s polnimi sodi belokranjskega terana. Vožnje s čolni po Kolpi in čez na hrvaško stran vso to lepoto le še izpopolnjujejo. Blizu je starodavni grad Brlog in podzemna jama Vrljoka, zanimiva s svojimi kapniki in drugimi krasotami podzemnega carstva za vsakega izletnika, še posebno jamarja.

Po drugi cesti iz Metlike proti razglednim Draščem gremo med samimi vinskih goricami. Med potjo nas radovedno ogleduje

ljubka cerkva sv. Ane med cvetjem. Od nede je krasen razgled po vsej okolici. Nedaleč zagledamo najbolj znano belokranjsko božjo pot pri Treh farah, kjer so nekaj domovali vitezi templarji. Razgledi z Draščev so nepozabni, pa tudi ruino vinca tam v draščkih zidnicah bo marsikomu prineslo vrljok in veselja. Radovica, Ostriž in Suhor so desno od nas, če se zagledamo proti metliški koloniji. Tudi v teh krajih je narava tako lepa in pestrna, da bi si človek zaželel dolgega počitka vse do noči, dokler bi mirak ne skrili vseh lepota. Za hrbtom mogočini Gorjanci z očakom Trdinovim vrhom, ki bo ravno letos praznoval svojo desetletnico, ker se je preje ta vrh imenoval Sv. Jera. Visoko gorj kraljujejo še druge vasice našega Zumberka s simpatičnim ljudstvom, vse skrite med cvetjem in zelenjem prve pomladi.

In naša Metlika sama. Patrijarhalno mestee s stoletnimi tradicijami. Pred več kot petimi stoletji je dobila svoje mestne pravice. Polna je zanimivih starodavnih hiš in gradov. Njen položaj je posebno zanimiv, ker se nad spodnjim delom mesta na skoro navpičnem nizkem hričku dviga gornje mesto. Nekdaj ga je ločil prekop kot obrambo pred sovražnikom. Še danes so vidni sledovi tega obmestnega jarka. Posebno je skrit med drevjem in cvetjem Sv. Rok, večni dom Metličanov. Zanimiva dvostolpa cerkev, kakršna je v Beli Krajini le še v Dragatušu.

Nedaleč pod nami pa se vije zelenosrebrna struga Kolpe, vsa sijajna v pomladnem solne. Onkraj vode hrvaške vasice in hribi. Kolpa bo že topla, prijetna za kopanje, pa se bodo fotoamaterji po dnevnem trudu lahko prijetno osvežili.

Pojdite vsi za en sam dan tja čez Gorjance, med solčne vinorodne holme in prijazne bele rojake, pa se boste še in še radi tja povrnil. Vsa živopisnost narodnega življenja in narodnih noš bo ta dan prebujena.

Ljubljana ima največjo greznico

Ljubljana, 29. aprila.

Pod tem naslovom smo priobčili 23. t. m. daljši članek, na katerega nam pošilja mestno načelstvo strokovno pojasnilo terenske tehnične sekcije za regulacijo Ljubljane, ki se glasi:

Predmetni članek vsebuje v svoji sestavi netočne podatke, ki so v stanju, da zadevo regulacije Ljubljane prikažejo ljudem v nepravilni luči.

Trditve pisca o prepovedi obrata z lokomotivami je pomotna, ker je Ljubljanski gradbeni družbi izdana koncesija za polaganje in obratovanje ozkotirne železnice in v kateri je izrecno navedeno — pod točko 1. obratnih pogojev —, da je obratovanje s parno lokomotivo dovoljeno. Podjetje bo tudi v prihodnjih dneh zamenjalo dosednji način transporta z parnim pogonom.

S sanacijo Ljubljanične struge pod šentpetrsko vojašnico se bo v prihodnjih dneh začelo, čim bo nivo Ljubljane toliko padel, da bo delo sploh mogoče.

Kot glavno oviro odtoku iz bazena Ljubljane je smatrati umetno barjero, ki jo je svoječasno postavilo podjetje Czezočevica. S pripranjem zatvornic v Gruberjevem kanalu bo omogočen odtok

fekalnega bazena od šentpetrske vojašnice do Mladinskega doma, kjer danes zastaja nesnaga. Na ta način bo dosežen odtok iz bazena in dalekosežno razredčenje fekalij kot najboljšo sredstvo zoper razširjenje smrada.

Če bi opisani način ne zadostoval, se bo v poletnih mesecih razredčila fekalna voda v levem zbiralnem kanalu z uvažanjem Gradašice, kar bo povzročilo v omenjenem bazenu večjo brzino in s tem tudi boljši in hitrejši odtok fekalnih voda.

Ljubljanska gradbena družba je montirala pod franciskanskim mostom črpalko, ki bo s črpanjem po 300 litrov na sekundo iz struge črpala v levobrežni kanal. To množino mora podjetje propuščati skozi strugo Ljubljane. Tudi ta vodna množina bo pomagala razredčenju fekalij v kanalih in pripomogla k boljšemu odtoku istih iz Ljubljanične struge od željni bolnici.

Predlagano podaljšanje zbiralnega kanala potom lesene kinete do jezua ob iztoču Gruberjevega pretoka v Ljubljano — kakor predlaga to pisec članka — in črpanje fekalij preko omenjenega jezua, je bilo od vseh interesentov ob priliki diskusije predmetne zadeve, ki se je vršila dne 22. aprila pri sekciji za regulacijo Ljubljane — in to radi dragih instalacij in pa, da se je našla za to opisana rešitev — odklonjeno.

VOJNA MED JAPONSKO IN RUSIJO ZELO VERJETNA

**Rusija utegne postati za Japonsko v doglednem času nepremagljiva
Kdo bo gospodar na Daljnem vzhodu?**

»Lidove Noviny« so priobčile v eni zadnjih številkih tiskopisa H. Falka zelo zanimiv članek o vprašanju Daljnega vzhoda.

Na Daljnem vzhodu se de facto ne prestopa vojne, pravi Falk, in je do gotove meje uspeh japonske politike, da gre svet tako lahko preko tega na dnevni red. Zadnje čase pa dogodki kažejo, da je Japonska prekoračila tu nekakšno tiho mejo, za katero se molči k njenemu osvajanju Kitajske. V Ameriki govori Roosevelt o prepovedi uvoza orožja na Japonsko, ne več na Japonsko in Kitajsko, kakor se govori v Angliji. Francija se zbljuje z Rusijo in z Ameriko, s tem pa pada za Ameriko zadnja ovira na poti k oficijelnemu sodelovanju s sovjeti. O neoficijelnem sodelovanju se govori že od lanske jeseni. Japonci pripravljajo za poletje

vojno s sovjetsko Rusijo. Provokacija z motenjem prometa na vzhodno-kitajski železnici v Mandžuriji



Vrhovni poveljnik sovjetske armade na Daljnem vzhodu Blücher

in zahteva po vrnitvi baže mandžurskih vagonov, to je samo iskanje povoda za vojno. V Moskvi so že lani govorili o bližajoči se vojni z Japonsko kot o gotovem dejstvu. Toda ne več z onim strahom, ki ga opisuje v svojih spominskih Besedovskih. Tudi japonska delegacija v Ženevi je govorila jasno o nameravani napadu na Rusijo pred svojim odhodom v nadi, da si tako pridobi zlasti francoske in angleške simpatije, da bi svet presojal japonsko akcijo na Kitajskem kot neobhodno potrebno za ustanovitev baze za napad na Rusijo.

Že Besedovski je vedel o nekakšni pogodbi med Rusijo in Japonsko, čeprav je šlo po njegovem mnenju samo za zasebna pogajanja. Toda pozneje, ko Besedovski ni bil več v sovjetski službi, je Rusija res sklenila z Japonsko pogodbo, po kateri je privolila v okupacijo Mandžurije pod pogojem, da se bo Japonska s tem grizljajem zadovoljila. Zato so Japonci tudi tako naglašali, da pripada Džehol Mandžuriji. Z okupacijo Džehola je pa pogodba med Rusijo in Japonsko faktično padla. Rusko prizadevanje glede pakta o nenapadanju iz dobe pred okupacijo Džehola je bila samo diplomatska poteza, ki si je z njo Rusija hotela ohraniti stališče napadenega za primer poznejšega konflikta. Pogled na zemljevid nam takoj pove, da je rusko-sibirsko pomorje kakor v kleščah med Japonsko, Mandžurijo in Korejo. V letih 1918-1922 je japonska armada zasedla to pomorje pod pretvezo, da Rusija odtod ogroža Japonsko s komunistično propagando.

Zdaj Japonci s takimi razlogi ne operirajo več. Zdaj odkrito priznavajo, da hočejo imeti to pomorje, ker preprečuje neposredno zvezo Japonske z Mandžurijo, ker je bogata na rudah in lesu, ker je Vladivostok kot letalska baza nevaren Japonci, ker je zunanja Mongolija, mongolska sovjetska republika s svojim vplivom na notranjo Mongolijo in Džehol nevarna za mandžursko suverenost v tej deželi. Japonci so vojni minister general Araki, ki je zdaj nekakšen japonski diktator, je dejal lani v oktobru o Mongoliji: »Japonska ne bo nikoli dovolila, da bi prišel tudi najmanjši del Mongolije pod vpliv katerekoli tuje države. Mogoče je, da bo Japonska v svoji mirovni misliji v Mongoliji naletela na večji odpor, kakor pri uvajanju reda v Mandžuriji. Toda Japonska je tudi za ceno miru pripravljena doprinesiti vsako žrtve.«

Pri presojanju vloge sovjetov na Daljnem vzhodu ne smemo pozabiti, da pomeni ime Vladivostok »Vlada vzhoda« in da je to res. Kdor ima v rokah to mesto,

je gospodar vzhoda.

Rusko vzhodno pomorje v rokah sovjetov pomeni za Japonce neprestano nevarnost. Japonska vojaška stranka hoče še pred zaključkom druge petletke, še predno dobi sibirsko magistrala nov tir in še predno bo v Sibiriji sistematično izgrajena industrija, dobojevati spopad z Rusijo, ki se ji zdi neizbežen. Če bi se Rusiji posrečilo v miru izpolniti te tri naloge, bo praktično za Japonsko nepremagljiva. Japoncem se zdi, da je napočil čas

zda ugoden čas, Armado imajo na pragu Rusije in posebi bi morali globoko v državno blagajno, če bi jo hoteli držati tam pripravljeno za vojno delj časa. Tudi niso sigurni, kako dolgo bo japonsko javno mnenje na strani vojaške stranke. Poleg tega se Japonska boji vpliva Rusije na Kitajsko in hoče jo ločiti od nje s pasom mongolskih držav pod japonskim protektoratom. To je označil lord Lytton kot enega glavnih vzrokov japonske akcije na Kitajskem v svojem govoru v Parizu 20. februarja. Lord Lytton je šel še dalje. Dejal je, da bo nadaljevanje japonske vojaške akcije Japonce nedvomno zapletlo v vojno z Rusijo in da se bosta Rusija in Kitajsko v doglednem času

kot zaveznici borili proti Japonski.

Japonska delegacija v Ženevi je sijajno potrdila njegove besede z brošuro, ki jo je razdelila pred svojim odhodom med diplomate in novinarje. Brošura ima naslov: »Japonski primer na izrednem zasedanju Društva narodov«. Brošuro je podpisal šef japonske delegacije Macuoka, ki pravi v nji, da zahteva japonsko javno mnenje obrambno vojno proti Rusiji, ker Rusija napada Japonsko s svojo komunistično propagando in s svojim oboroževanjem. V Rusiji sami so priprave na vojno z Japonsko v polnem razmahu. Vorošilov je dejal 22. februarja, da so se vsi poskusi najti mirno ureditev japonskih in ruskih interesov, izjalovili, in da je treba to, kar se je zgodilo, pripisati Japoncem, ki odklanjajo vsak sporazum. Za temi besedami je treba videti kršitev obljube Japonske, ki je Rusiji obljubila, da se bo zadovoljila z Mandžurijo. Sicer so pa Japonci že itak pričeli prodirati proti Pekingju. Japonci dosledno uveljavljajo svoj načrt, hoteč se polastiti vse Mongolije. Med kitajsko in rusko Mongolijo pa točne meje še vedno ni. To stanje je lahko trajalo dolga leta med Rusijo in Kitajsko, povzročilo bo pa konflikt takoj, čim bodo Japonci gospodarji v takozvani notranji Mongoliji.



Japonski cesar Hirohito

Vojna med Rusijo in Japonsko ni neizogibna, pač pa je zelo verjetna. O tem, kakšna bi bila, so mnenja strokovnjakov deljena. Nekateri očividno precenjujejo japonsko vojno »mašino« po njenih uspehih v rusko-japonski vojni in v sedanji kitajski vojni. Toda dejstva, da se je mogla slabo oborožena in demoralizirana kitajska vojska japonskim četam dokaj uspešno upirati, nam kaže to vprašanje v drugačni luči. Veliko vprašanje je, kako bi se obnesla japonska vojska proti tehnično sijajno oboroženi ruski armadi, ki prekaša japonsko kar se tiče terena na Daljnem vzhodu po temeljitem poznavanju vseh njegovih posebnosti in po tem, da služijo zlasti v vzhodni Blücherjevi armadi kot instruktorji močje, ki so šli skozi ogenj svetovne vojne, a vojaki so naravnost grozni pustolovci, kar se tiče umetnosti dobiti sovražnika na muho strojnice ali puške. V Moskvi dobro vedo, da bi ne mogli preprečiti začasnih okupacij pomorja po Japoncih. Bojišče bi se ustalilo nekje v Mandžuriji pri Cikiru in

vojna bi lahko trajala več let.

Čas bi namreč pomagal Rusom proti finančno izčrpanim Japoncem in samo popoln polom Japonske in izgon Japoncev z azijske celine bi lahko zagotovil Rusom trajno oblast nad pomorjem, seveda v zvezi z Mandžurijo in Mongolijo. In v tem je jedro vzhodnega spora: te dežele bodo pod japonskim ali pa pod ruskim vplivom, tretje možnosti ni.

Po zadnjih vestih gre razvoj na Daljnem vzhodu k neizogibnemu koncu, k vojni med Japonsko in Rusijo. Celi vrsti japonskih provokacij se je pridružila zdaj še zadnja, ki na njo Rusija gotovo ne bo molčala. Gre za zahtevo, naj Rusija izroči vse vagonne in lokomotive vzhodno-kitajske železnice mandžurski državi, ki ji niso nikoli pripadali. Mandžurija je zahtevala toliko vagonov, kolikor jih vzhodna železnica nikoli ni imela. Železniški material, ki ga hočejo dobiti Japonci potom svojega mandžurskega

vazala, spada večinoma v območje prometnega komisarijata v Čiti. To so novi vagoni, ki baš zaradi nevarnosti komplicacije nikoli niso bili izročeni vzhodno-kitajski železnici. Vest, da je Rusija to zahtevo odklonila, nam pojasnjuje tudi druge vesti, ki so se nam zdele brez podlage, da se namreč Port Artur znova utrjuje in da so se Japonci na Kitajskem umaknili za Veliki zid.



Vrhovni poveljnik japonskih čet proti Kitajski, general Minami

Vzhodna sovjetska armada, ki šteje 12 divizij, je za zunanji svet presenečenje. Leta 1930. je bilo na Daljnem vzhodu samo pet sovjetskih divizij, lani pa devet. Baza ruskih vojaških operacij je Čiti. Iz Čite vodijo na vse strani stare in nove železnice, iz Čite je bil zadan prvi močni udarec proti Mandžuriji in na jug proti Mongoliji. Nekakšna druga baza bi bila reka Amur, na kateri ima Rusija

mного motornih s topovi opremljenih čolnov.

Tretja baza bi bila pa zračno morje z letališči v Vladivostoku, Nikolajevsku in Habarovsku. 300 sovjetskih letal čaka na povelja za napad japonskih otokov. Napadu preoblikovanih japonskih mest pripisuje vrhovno poveljstvo sovjetske armade velik pomen, kajti nikjer drugje na svetu, niti na Kitajskem, ni prodrla komunistična propaganda tako globoko med ljudstvo, kakor na Japonskem. Bombardiranje bi vzbudilo po mnenju boljševikov nemire, morda celo revolucijo na Japonskem.

Rojstvo Napoleonovega sina

Viktor Bibel opisuje rojstvo Napoleonovega sina takole: Slednjič se je približala Mariji Luizi odločilna ura. 19. marca 1811 je klical veliki zvon katedrale Notre Dame vernike k 40-urni molitvi in oznanjal začetek porodja Napoleonovega sina. Toda stvar ni šla tako gladko. Nesreča je hotela, da je bila potrebna operacija. Napoleon, ki je ohranil tudi v najbolj krvavi bitki mirno kri, je popolnoma izgubil duševno ravnotežje, ko je videl, kako trpi Marija Luiza. In postavili so ga pred usodno vprašanje, ali naj ohranijo zdravniški življenje otroku ali materi. Kaj bi storili, če bi šlo za ženo navadnega Parizana? — Je vprašal Napoleon zdravnika Dubois. — Rabil bi svoje instrumente, — se je glasil odgovor. — Stori tako, kakor da bi bili v hiši trgovca v ulici Saint Denis, skrbite za mater in otroka, če pa ne morete rešiti obeh, mi ohranite mater, — je ukazal Napoleon.



Napoleonu je bilo mnogo lažje na rojstvo prestolonaslednika, vendar je pa zmagala v njem ljubezen do žene in spoštovanje do matere. Marija Luiza je v svojih pismih večkrat zagotavljala očeta, da se nikogar ne boji, ko je pa zagledala zdravnika s kleščami v rokah,

je pa vendarle vzdiknila: Torej, ker sem cesarica, se moram žrtvovati? Napoleon si je prizadeval pomiriti jo in držal jo za roko. Možu, ki je imel sicer v sebi nekaj nadčloveškega, so bile tisti hip odpovedale moči. Mrtvaško bled je odšel v svoj kabinet, kamor so mu morali vsak hip poročati, kako gre operacija.

Končno je prišla vest, da je mati rešena, otrok pa najbrž mrtev. Cesar je planil k postelji svoje žene in ves iz sebe objel Marijo Luizo. Dočim so se vsi sukali okrog cesarice, je ležal novorojenček ob strani na tleh. Šele čez nekaj časa se je zdravnik Corvisartes spomnil, da bi kazalo pogledati, kaj je z otročičkom. Nekopal mu je v usta malo alkohola in ga zavil v toplo odejo. Čez nekaj minut je začel kazati novorojenček znake življenja. Tedaj je pristopil k njemu tudi cesar in ga ves srečen poljubil, potem se je pa vrnil k Mariji Luizi, jo objel in se ji zahvalil, da mu je rodila sina. Potem sta kancelar Cambaceres in maršal Berthier kot najvišji častniki uradno pregledala novorojenega princa, Napoleon je pa stopil k vratom predsobe in zapovedal, naj oznanijo 101 topovski strel francoskemu narodu, da je dobil prestolonaslednika.

Žaba požrla krokodila

V Ameriki so imeli dva zanimiva primera iz življenja živali. Miš je ogrižla kačo, žaba je pa požrla krokodila. Vsaka naravoslovna knjiga pravi, da kače zelo rade požirajo miši, v nobeni pa menda ni omenjeno, da bi si pohlevna miška pripravila obed iz velike prerijske kače. In baš to se je zgodilo v Carnegiejevem muzeju v Pittsburgu. Tam imajo v oddelku plazilcev krasen eksemplar prerijske kače, ki meri od repa do glave sedem čevljev. Za približek so dali kači nekega dne sivo miško, da bi jo s slastjo pohrustala. Miška pa še ni hotela končati svojega življenja, temveč je začela kačo grizti. Grizla jo je od repa proti glavi in najbrž bi jo bila izgrizla po vsej dolžini, da niso posegli vmes pazniki, ki so bojevitost miške vzeli iz kletke. Kačo zdaj ležijo in pravijo, da ji miši ne bodo dajali več za približek. Junak drugega dogodka v živalskem svetu je bila velika žaba v zoološkem laboratoriju univerze v Tulsi, ki je nemadoma zbolela. Prof. H. Chase je hotel dognati, kaj ji je, mečkal ji je trebuh in pretipal vso od nog do glave, pa ni mogel dognati bolezn. Žaba je sedela žalostna v kotu in težko dihala. Končno je pa nekdo opazil, da je izginil iz laboratorija majhen aligator. Začeli so ga iskati in ker ga niso mogli najti, so začeli domnevati, da ga je morda požrla velika žaba. Zdravniki so žabo pregledali in domneva se je potrdila. Žaba je svojega malega tovariša, s katerim se je rada igrala, kratkoma pogotnila.

Novi nemški poslanik v Washingtonu



Za nemškega poslanika v Washingtonu je bil imenovan dosedanjí predsednik državne banke dr. Luther (levo)

Obtoženi ukrajinski separatisti

Iz Moskve poročajo, da so odkrili v Ukrajini novo nacionalistično organizacijo med uslužbenci prosvetnega komisarijata in profesorji srednjih ter učitelji ljudskih šol. Aretirali so med drugimi profesorja filološkega zavoda v Harkovu Kurila in Trohimenka. Profesorja sta obtožena, da sta iz slovarja ukrajinskega jezika kot urednika črtala vse izraze ruskega izvora in da propagirata latinizacijo ukrajinske abecede. Nekateri uslužbenci prosvetnega komisarijata v Harkovu so obtoženi, da so izdali seznam obveznih solskih knjig za visoke in srednje šole, ki v njih pripočajo samo dela ukrajinskih in zapadnoevropskih avtorjev, dočim ruske avtorje popolnoma ignorirajo. Končno očita obtožencem, da so v Harkovu in Odesi prisilno ukrajinizirali več ruskih šol.

Politična uprava je sestavila proti obtožencem obširno obtožnico, v kateri je rečeno, da je razkrinkana ukrajinska delegacija nadaljevala separatistično akcijo l. 1928 likvidirane »Zveze osvoboditve Ukrajine«. V zvezi s tem političnim dogodkom v Ukrajini so prosvetni komisarijat v Harkovu temeljito »očistili«. V procesu proti ukrajinskim separatistom bo nastopal kot izvedenec in priča iz Prazde odpoklicani sovjetski poslanik Arosjev ali s pravim imenom

Pančenko. Njegova naloga bo potrditi, da so imeli ukrajinski učenjaki v Harkovu konspirativne stike z ukrajinskimi učenjaki v emigraciji.

Da se obvarujete gub

Ameriški strokovnjak v higijeni in kozmetiki je sestavil deset zapovedi za ženske, ki se hočejo obvarovati neprijetnih gub na obrazu. Zapovedi se glase:

1. Ne jezi se. 2. Spi tako dolgo, kolikor ti dovoljujejo razmere. 3. Premagaj se. 4. Ne jemljí raznih krizev in težav vsakdanjega življenja preveč tragično. 5. Ne prizadevaj si hitro shujšati. 6. Ne hodi nikoli spat, dokler si nisi temeljito umila obraza. 7. Neguj pravilno svojo polt. 8. Privošči tudi svoji polti počitek. 9. Bodi več na svežem zraku, nego v zakajenih prostorih. 10. Živi in jej, kolikor mogoče zmerno.

Veleindustrijec Conrad Borsig



Znani nemški veleindustrijec, dolgoletni vodja znamenite strojne tovarne, je praznoval te dni 60. letnico.

Vse je pozabil.

— Čuj, prijatelj, ti pa zadnje čase zelo mnogo piješ.

— Da, toda samo zato, da bi pozabil.

— Kaj pa hočeš pozabiti?

— To sem že pozabil.

Izkušen zdravnik.

Mlad zdravnik: Gospod primarij, katere vrste bolnike je najtežje zdraviti?

— Najtežje zdravimo tiste bolnike, ki jim nič ni.

Kdo je starejši.

— Dečko, ti si v rodbini najstarejši, ali ne?

— Ne, moj oče je mnogo starejši.

Radioprogram

Nedelja, 30. aprila.

7.45: Gimnastika (Dobovšek); 8.15: Poročila; 8.30: Stanje našega kmetijstva (dipl. agr. Jamnik); 9: Božja postava (dr. Tominec); 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franciskanske cerkve; 10: Živalska etika (dr. Veble); 10.30: Čudežne dogodivščine strica Gasperja (v idrijski dialektu), recitira Valo Bratina; 11: Samospevi Dermote s spremeljevanjem salonskega kvinteta; 11.30: Salonski kvintet; 15: Pomen društva za varstvo deklet (Lebarjeva); 15.30: Magistrov šramel kvartet; 16.30: »Gospod senator«, komedija, igra šentjakobski gledališki oder; 20: Pevski solistični koncert Pavle Lovšev; 20.45: Kuplete poje Bajde; 22: Cas, poročila.

Ponedeljek, 1. maja.

12.15: Plošče; 12.45: Poročila; 13: Cas, plošče, borza; 18: Salonski kvintet; 19: Esperanto (Kozlevčar); 19.30: Srbohrvaščina (dr. Rupil); 20: Prenos opere iz Beograda, vmes poročila.

Torek, 2. maja

11.15: Solška ura; 12.15: Plošče; 12.45: Poročila; 13: Cas, plošče, borza; 18: Salonski kvintet; 19: Nemščina (dr. Grafenauer); 19.30: Novodobno gospodinjstvo (Kraigherjeva); 20: Prenos iz Zagreba; 22: Cas, poročila, salonski kvintet.

Sreda, 3. maja.

12.15: Plošče; 12.45: Poročila, 13: Cas, plošče, borza; 17.30: Otroški kotiček (Gabrijelčičeva); 18: Angleška glasba na ploščah; 18.30: Letošnje broševno leto (sadj. nadzornik Humek); 19: Ruščina (dr. Preobraženski); 19.30: Literarna ura: Shakespear-Zupanič: Hamlet (prof. dr. Koblar); 20: Sistematična nega zob pri solski mladini (dr. Tavčar); 20.30: Poniad v glasbi, izvaja salonski kvintet; 22: Cas, poročila, plošče; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Četrtek, 4. maja.

12.15: Radio-kvartet; 12.45: Poročila; 13: Cas, radio-kvartet, borza; 18: Salonski kvintet; 19: Italijansčina (dr. Leben); 19.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj); 20: Pevski solistični koncert J. Betetta; 20.40: Internacionalni prenos iz Helsinkfors; 22: Cas, poročila, lahka glasba.

Petek, 5. maja.

11.15: Solška ura; 12.15: Plošče; 12.45: Poročila; 13: Cas, plošče, borza; 18: Ljubljanski šramel kvartet, sodelujejo: dr. Karlin, Goščar, Dežela in Princič; 19: Francosčina; 19.30: Kako nastanejo vulkani (prof. Peterlin); 20: Glasbeno predavanje: Na pragu novejšje glasbe (dr. Dolinar); 20.30: Komorni trio (sodelujejo: Gregorec, Hauck in Svetel); 21.30: Prenos iz kavarne »Zvezdca«; 22.15: Cas, poročila.

Sobota, 6. maja.

12.15: Plošče; 12.45: Poročila; 13: Cas, plošče; 17: Salonski kvintet (po želji poslušalcev); 18: O Uskokih (Pirnat); 18.30: Angleščina (Orthaber); 19: Zavarovanje starih in onemoglih delavcev (Smersu); 19.30: Zgodovina filozofije (dr. Veber); 20: Koncert pevskega zbora »Ljubljanski Zvon«; 20.45: Citrasti tercet »Vesna«; 21.30: Salonski kvintet; 22: Cas, poročila

A. D. Emery:

Dve siroti

Roman

In Peter je tako živel, trpel in se krivil brez cilja v življenju, brez nade! Veselil se je celo svoje zapuščenosti, ker je razumel, da sin obglavljene zločinca ne sme imeti prijateljev. Toda od trenutka, ko je bil srečal Luizo in zvedel, da bo prebivalo to nesrečno bitje z njim pod isto streho, da bosta živela skupaj, je začutil do dekleta tisto tiho, podzvedno nagnjenje, ki ga začuti pes brez gospodarja do prvega človeka, ki ga sreča in ki ga ne brani.

Zadostovalo je, da se mu je Luiza s tako nežnim glasom zahvalila za uslugo, ki ji jo je bil storil, pa je bil že nepopisno srečen. Toda to veselje ni trajalo dolgo.

Ne, zdaj ni bil več sam; toda Luiza mu ni bila samo družica, bila je nova žrtev, obsojena skupaj z njim na strašno življenje.

In trpljenje slepe sirote naj bi se pričelo sodeč po Frochardkinem početju takoj drugi dan.

Frochardka je res razložila Luizi

vzeto obleko po svojem ležišču in ogledovala kos za kosom.

— Ali ni to prava sreča, — je dejala Petru, — da najde človek vso to lepo obleko v trenutku, ko cape na njem že razpadajo?

Peter jo je debelo pogledal. Oroza ga je obsila pri misli, da je ostala uboga Luiza na podstrešju skoraj naga.

Celo on, ki je bil že vsega vajen, ni verjel, da bi mogla njegova mati misliti na oropanje svoje žrtve.

— No, kaj ti pa je, da me tako debelo gledaš? Mar te boli zavest, da bo tvoja uboga mati za zimo preskrbljena s toplo obleko in ruto? Kako bi ne imela pravice poskrbeti, da mi bo toplo, kot je tem prokletim meščanom.

Te besede je izgovorila z osornim glasom, ki ni bil prav nič podoben prosečnemu, ponižnemu glasu stare beračice. Ogrnila si je šal in se pogledala v razbitem ogledalu na steni tako koketno, da je postala na mah še ostudnejša.

— Daj mi ruto! — je dejala svojemu sinu, ki je bil odvrnil pogled in se zamislil v svojo usodo.

Peter jo je takoj ubogal. Vzel je ruto in jo podal materi, ki je zamrmrala: — Pasja noga! V tej družini se jim pa ni godilo slabo... Le poglej, kako

lepo je ta ruta obšita; človek bi mislil, da jo je nosila princesa.

In ovijajoč si jo okrog vratu je nadaljevala:

— To bo za nedeljo, ko pojdem k maši, da se bom lahko pobahala... seveda samo pred vrati.

Veselo, ki ga je imela mati, ko se je ogledovala v Luizin obleki, je trgala srce Petru tem bolj, ker je moral vse to mirno gledati in poslušati.

Da bi mu ne bilo treba odgovarjati, je primaknil svoj stol k mizi in si podprl z rokami glavo, da bi mati mislila, da dremlje.

— Lenoba lena! — je zakričala Frochardka, — nima poguma niti toliko, kolikor je za nohtom črnega.

In zgrabila ga je za rame.

— Dovolj časa imaš za spanje, saj smo se vrnili danes zelo zgodaj... Sicer ni pa moraš pomagati.

— Kaj naj storim? — je vprašal Peter začuden.

— Večerjo pripravi.

— Saj nisem lačen.

— Pač sem pa jaz žeina.

Te besede so bile naglašene z enim tistih hladnih pogledov, ki je z njimi babnica krotila svojega sina, da jo je brezpogojno ubogal.

Peter je odprl omaro, vzel iz nje

steklenico žganja in jo postavil s čašico vred na mizo.

Frochardka je opazovala njegovo početje.

— Saj znaš čisto dobro streči, — je dejala smeje.

Brusač ji je natisnil črtno čašico do četrtine, a starica ga je nepremično gledala.

— Ah, tako, odmeriti mi ga hočeš?

— Je vzklila. — Če nisi žejen ti, tem bolje! Mene pa peče zgaga. Moram si ohladiti grlo!

In iztrgala je sinu steklenico iz rok ter si natočila polno čašico.

V tistem hipu je bila Frochardka res ostudna. Obraz se ji je svetil in na nagubanih licih so se ji napele modre žile.

Oči, že itak majhne, so ji bile zlezle po kroganju v krčmi še globlje pod čelo. Njena upadla usta, skoraj brez ustnic, so kazala brezobne željivosti, sežgane po čezmernem uživanju alkohola.

Zdelo se je, da se ji bodo zdaj zdaj pretrgale žile na vratu, ker ji je kri tako pogosto in močno pritiskala v glavo.

Prsa, zavita v cape, so bila skrivljene v križ nad boki, roke je imela kosčene in v kremplje zakrivljeni nohti so se ji kar sami krčili.

Ostudna babnica je izpraznila v duško čašico do dna. Potem je pa zagodnjala:

— Fej, to so pomije!... Ti prokleti prekupčevalci ti krstijo zlahko kapljico, da se človeku želodec obrača. Cim se nam dohodki povečajo, dobim drugega dobavitelja.

In z roko si je obrisala mokre ustnice.

Ta čas je razobesila Luizin obleko, da bi se preveč ne pomečkala.

Peter zadnjih materinih besed ni več slišal. Zagledal je bil čevljičke slepe sirote, ki so bili ostali na tleh sredi sobe. Od teh čevljičkov ni mogel odvrtni pogleda.

Mislil je, da je mati pozabila na nje, in upal je, da jih bo mogel vzeti, skriti in vrniti Luizi. Toda babnica se je ta čas spomnila na lepe čevljičke, ki jih je bila slepa sirota sezula vpricho nje.

Planila je k njim in zaklicala:

— S tem pa ne bo nič, s temi Pepelnimi čevljički... To bi pogoreli z našo obrtjo!

Potem jih je pa obrisala z rokavom in si jih postavila k nogam kakor bi jih hotela poravnati.

Puckaj smo! **Vaša sledeča obrt:**
ASTRAL ČEVJI
LJUBLJANA / ALEKSANDROVA 4.
Boljšje in cenejšje: naše je stremljenje!

Otvoritev 3. maja



Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, prevoznih tričkljev, motorjev in šivalnih strojev. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Specijelni entel oblek

asuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinejša delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strušetj

Vesenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj, sotlanje, izdelovanje gumbic. Vsi deli najmodernejše ureditve podjetja — najnižje cene.

Jajnine Dekatete

se dobe v kakovostih kakor doslej



Potrlih sre javljamo vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša nepozabna soproga, ozir. hči, sestra, gospa

Marija Valentič
roj. Pavlin

danes v petek 28. aprila ob 21. uri po kratkem trpljenju preminula v 34. letu svojega življenja.

Pogreb se bo vršil v nedeljo, dne 30. aprila ob 3.30 popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana-Podbrezje, dne 28. aprila 1933.

ERVIN, soprog
in ostalo sorodstvo

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakovi. Na vprašanja brez znakov ne odgovarjamo. Najmanjši oglas 5.

STANOVANJA

250.— DIN MESEČNO dvosobno stanovanje s pritliklami in vrtom. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 2036

KUPIM

BATERIJO (akumulatorsko) kupi Kuhar, Mokronog. 2059

LOKOMOBIL

Lanz ali Wolff, 35—50 HP — kupi parna žaga Freibler, Nede-lišče, Medjimurje. 2031

DROBILCA KAMENJA

za pogon elektr. motor 10—12 Ks, 220 voltov, kupim. — Ponudbe na: Banko, Domžale. 2056

AVTOLIMUZINO

kupim. — Ponudbe: Belak, trgovina, Celje, Spodnja Hudinja št. 43. 2043

FOTOAPARAT

kupi Podkernik, Črna pri Prevaljah. 2072

PRODAKI

PERJE PO DIN 8.— kg čisto, prodaja: Šega, Ljubljana, Wolfova ulica 12 (dvorišče) 1973

MLATILNICO

proda — Grill, Poljane št. 14, pošta Toplice. 2042

VEČ ČEVJ. STROJEV

proda Kofutar v Trzinu. 2045

25 INSTRUMENTOV

napihala ceno naproday. — Informacije: Radiona instrumenta, aZgreb, Gajeva ulica 20. 2046

KDO IMA HRANILNO KNJIZICO

mešne hranilnice Mariborske ali pa Ljubljanske cirka 30 tisoč dinarjev, jo lahko popolnoma vnovči v treh mesecih. — Ponudbe pod »Slov. Naroda« pod »Slov. Naroda«. 2071

MAHAGONI JEDILNICO

in več drugih stvari prodam. — Radovičica, Gorenjsko, vila Fest. 2071

HMELJA

okrog 1000 kg prodam. — Strnad, Sevnica. 2073

POUK

STROJEPIŠNI POUK Novi večerni tečaj za začetnike in izveščance. — Vpisovanje 1. in 2. maja ob 6. do 8. ure zvečer. Začetek 3. maja. Šolnina znižana. — Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta 15 (nova vila). 2060

NEPREMIČNINE

SODAVIČARSKO TRGOVINO prodam ali oddam v najem. — Poizve se: Povalej, Celje, Ipavčeva ulica št. 3. 2057

POSESTVO

12 orolov prodam. — Spodnje Radvanje št. 47 pošta Maribor. 2024

PRODAM ZEMLJIŠČE

1300 m² veliko v krasni legi, 2 postaji ob Ljubljani — skupaj ali v delih. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Slov. Naroda«. 2033

GLASPA

IZPOSODJAMO plošče, gramofone, radio-aparate. — »SLAGER«, Aleksandrova c. 4 (prehod »Viktoria« palače)

Klavirji!

Pianini!

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Be-sendorfer, Stekaway, Förster, Petrof, Höppl, Stigl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Pro-daja jih izključno le sodni iz-vedenec in bivši učitelj Glas-bene Matice

Alfonz Breznik
Aleksandrova cesta št. 7 (vogal Beethovenove ulice)

KLAVIRJI, PIANINI prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MU-ZIKA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40. 9/L

RAZNO

PFEIFERJEV ČVICEK iz Leskovca toči restavracija »PRI LEVU«. 1910

BRITJE IN STRIŽENJE za najboljšo postrežbo. — Briv-nica hotela »Slonc«. 27/L

COLNI NA LJUBLJANICI se že izposojajo na Trnovskem pristanu. 2051

Novootvorjeni damski salon JOZICE KUMELJ, Ljubljana, Miklošičeva cesta 14/L, izveš-bane v inozemstvu, se priporo-ča cenj. damam za najfinejšo izdelavo oblek in plaščev. Cene konkurenčne! 2066

TUDI NARAVA MENJA OBLAČILO

Ljudje sledimo njenemu prime-ru. Samo s to razliko, da mi izbiramo. Velika izbira staro-znane trvdke

R. MIKLAUC, LJUBLJANA, poleg škofije.

vas bo presenetila. Vesešilo nas bo, ako nas počastite z obiskom

SPALNICE

Masivne politirane Din 5000.— šperane » 3200.— pleskane, kompletne s pešho in ogledalom » 2000.— V zalogi imam vsakovrstne moderne spalnice in kuhinjske opreme po najnižjih cenah. Sprejemam naročila.

M. ANDLOVIC, strojno mizarstvo Ljubljana, Komenskega ul. 34. 24/L

POHIŠTVO

Na obroke! — Na hranilne knjžice: masivne spalnice Din 4900.— šperane spalnice » 3000.— pleskane spalnice » 1800.— Kuhinjska oprema » 850.— Kuhinjska kredenca » 450.— omare » 380.— postelje » 180.— Vse drugo pohištvo se dobi najceneje pri nas. Sprejemamo vsakovrstna naročila in popra-vila po konkurenčnih cenah.

MIZARSTVO »SAVA«, LJUBLJANA, Kolodvorska uli-ca 18 — Miklošičeva cesta 6. Telefon 27-80. 1 704

V bližini lepe žene

je nemogoče ostati sa-modušen. Svila Vas na pravi privlačni. Obr-nite se z zaupanjem.

A. Zlender, Mestni trg 22

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

Moderni slamniki pod lastno ceno

vsled opustitve trgovine.

Stuchly - Maške, LJUBLJANA, Židovska ul. 3. 28/L

RAZGLEDNICE

pokrajinske v bromsrebru, imi-tacija z bleskom, prvovrsten domač izdelek nudi Jugobrom, Zagreb, Kraljice Marije ul. 28.

RAZGLEDNICE pokrajinske v bromsrebru, imi-tacija z bleskom, prvovrsten domač izdelek nudi Jugobrom, Zagreb, Kraljice Marije ul. 28. 2074

ŠTIRJE KALINI

raznih poklicev v lepem dolenskem kraju IŠČEJO ZNAN-STVA s štirimi simpatičnimi deklicami, s katerimi bi prepe-vali lepo majniško pesem. Zenitev ni izključena. Predpogoj: naklonjenost do železničarjev, mizarskega mojstra in trgovca. — Cenj. dopise na upravo »Sl. Naroda« pod »G.-Z.-M.« 2076

Vogalni lokal

v strogem centru z najmanj tremi prostori — iščemo za takoj. — Cenj. ponudbe pod »Banka 2080« na upravo »Slovenskega Naroda«. 1080



PRED NAKUPOM SI OGLED NOVA CHROM-PONIKLANA

PUCH KOLESA!

Ugodne cene in plačilni pogoji.

IGN. VOK, LJUBLJANA

Tavčarjeva ulica št. 7. 164



